

PERKADA

AJUNTAMENT D'ARBÚCIES • ESTIU '95 • 2a ÈPOCA • NÚM. 3

SISTEMA DE LECTURA PÚBLICA
DE CATALUNYA

1351163048

Sumari

PERXADA - 2a Època - Núm. 3

EDITORIAL

3

24

TEMA

La Selva, la comarca dels pactes?

ACTIVITATS MUNICIPALS

4

26

ENTITATS I PERSONES

ABICA, Agrupació Sardanista

DES DE RÀDIO ARBÚCIAS

8

Felicitem-nos, 10 anys de R.A.

29

SOCIETAT

Les Motivacions culturals

ENSENYAMENT

Les escoles: entre els aniversaris i la espontaneïtat

11

31

JOVENTUT

Internet, el llenguatge que molt aviat parlarà tot el món

ESPORTS

Arbúcies, un poble que patina

15

33

EL NOSTRE AHIR

Personatges del passat

L' ENTREVISTA

CUPA, 4 anys més

17

DOSSIER

Turisme a Arbúcies: el verd està de moda

20

36

ESTIU

Animals verinosos del Montseny

38

EL VELL I EL BAR

EDITA:
Ajuntament d'Arbúcies
C/ Major, 2
17401 Arbúcies

CONSELL DE REDACCIÓ:
Coordinació i Activitats Municipals:
J. Tura
Des de Ràdio Arbúcies:
J. Soler
Esports:
R. Cortés i M. Serras
Ensenyament:
J. Pujadas
Entrevista, Article i Tema:
P. Garriga
Dossier:
C. Zamorano i Gemma Carbonell
Entitats i Persones:
C. Torelló i N. Tort
Societat i Joventut:
T. Moré
El nostre Ahir:
J. M. Rueda
Estiu:
D. Martí i J. Guillamon
Narració:
C. Blay

FOTOGRAFIA:
Secció fotogràfica Centre d'Arbúcies

COL·LABORADORS:
Àrea de Programació de RA,
C. Coll, J. Carbó, R. Reyeró, E. Ribatallada, R. Vilà, M. Duran, M. Plana, J. Botifoll, M. Riquelme, E. Riquelme, B. Urquiza, F. Mas, ABICA, Agrupació Sardanista, M. Auledas, J. Cornet, J. Illa, X. Burcet.

DISSENY I REALITZACIÓ:
Palahí, A.G. (Girona)

DIP. LEG.:
Gi. 1.883 - 94

Revista Municipal PERXADA
Periodicitat Quatrimestral
Preu: 300 PTA

Editorial

Des de la publicació del darrer número de PERXADA, Arbúcies ha tingut una forta activitat, traduïda en esdeveniments tan significatius com han estat les eleccions municipals o des d'una altra perspectiva totalment diferent la celebració de les festes de les Enramades.

En el procés electoral els arbuciençs van optar majoritàriament per una de les dues opcions que es presentaven, refermant amb el seu vot una política i un model de societat ben definits al llarg de 16 anys de govern. És a partir d'ara que el programa i les idees que el fonamenten s'han de portar a terme i desenvolupar, amb l'enorme responsabilitat que això representa per les persones que han estat elegides i pel conjunt de tota la societat, que d'una manera majoritària va participar en l'elecció dels seus representants.

Arbúcies sens dubte, i sobretot per la gent que ho observa des de fora, representa un model amb uns trets particulars, però que demostra dia rera dia una forta capacitat de treball i d'implicació social en el desenvolupament

global del poble entès en el sentit més ampli.

Un bon exemple d'això que diem han estat les Enramades d'enguany, unes Enramades especialment viscudes per tots els arbuciençs, amb una extraordinària participació popular, que és en definitiva el millor indicador de la seva vitalitat i que en certa manera pot exemplificar la vitalitat del mateix poble, del seu teixit social i associatiu, que al llarg dels anys ha participat d'una manera determinant en el desenvolupament estructural del municipi creant i millorant contínuament els elements que vertebraven el conjunt de la societat arbucienca.

És per tant responsabilitat dels nous membres electes del consistori aconseguir potenciar tots aquells elements de participació, que han de permetre implicar a tot el conjunt de la nostra societat en el seu propi desenvolupament, tant a nivell conceptual com de gestió, desenvolupant al màxim aquells òrgans que permetin al ciutadà participar directament de les decisions que l'afecten a tots nivells.

BÚSTIA

A partir del proper número de la revista PERXADA, podreu enviar les vostres cartes a la nostra redacció. Amb aquesta finalitat posem al vostre servei una bústia al punt d'informació de La Gabella, (C/ Major 6, 17401 ARBÚCIES). L'extensió màxima de les cartes no podrà ser superior a les 15 ratlles.

Activitats Municipals

LES FESTES DEL CORPUS

Com cada any, i seguint una tradició de diversos segles, el poble d'Arbúcies i els visitants que ens han acompanyat, hem pogut gaudir, amb un gran èxit de participació (el millor indicador de la seva vitalitat), de la tradició festiva més arrelada a la societat arbucienca.

UNA TRADICIÓ VIVA

Les festes del Corpus i les Enramades originàries segons sembla del segle XVI, representen en si mateixes molt més que un simple esdeveniment que any rera any celebrem de manera mimètica, sinó que representen en bona mesura l'evolució del municipi i de la mateixa societat arbucienca, adaptant-se i en certa manera també incidint, en els canvis i transformacions que aquesta mateixa societat desenvolupa, alterant a vegades formes i conceptes, però mantenint viva l'espurna de la tradició, mercès a l'esforç col·lectiu dels arbucienca, vertaders

protagonistes de la festa. Durant anys hem sentit pel carrer veus que pronosticaven fins i tot la desaparició d'aquesta tradició, sens dubte per molta gent alguns canvis que s'han produït en els darrers 20 anys en la festa han contribuït a desvirtuar el seu sentit original, el que sens dubte és cert, però el que també és cert és que la societat que vivim avui, tampoc és la mateixa que es vivia a la primera meitat del nostre segle, i que en definitiva qui transforma la festa és la mateixa societat, adaptant-la a uns nous valors, que vulguem o no són els valors quotidians

dels que nosaltres com a col·lectiu participem. Un d'aquests elements ha estat sens dubte l'element religiós, però n'hi ha un altre tant important com aquest i que moltes vegades, per formar part de la mateixa essència de la festa oblidem, i que ha estat el de la mateixa estructura de la societat arbucienca basada en el sentit de pertinença a la Comunitat-Barri. Sentiment fortament arrelat a la societat tradicional i que actualment observem com progressivament es va diluint, paral·lelament al canvi d'hàbits de la mateixa societat i al canvi d'àmbits de relació

de les persones. Sens dubte aquests canvis, podrien haver afectat a un dels elements emblemàtics de la festa, com és, en primer lloc, el de la confecció de les catifes, que necessiten per al seu desenvolupament d'un gran esforç col·lectiu, esforç que és fàcil d'entendre sota el model de societat tradicional fortament relacionat amb aquest sentiment de pertinença al barri, i del que la confecció de les catifes n'era només un exemple. Però fins i tot en aquest cas, la societat arbucienca ha aconseguit superar aquest entrebanc, mitjançant l'entrada a la Festa d'una part del teixit associatiu, que està substituint amb èxit les mancances del sistema tradicional. Una bona prova n'és el fet que un nombre important de catifes les realitzen en aquests moments col·lectius que moltes vegades no estan vinculats per residència dels seus membres (encara que sí, en alguns casos per ubicació de les seves seues) al carrer on realitzen la seva catifa. Un altre exemple de la participació del teixit associatiu del poble i de la seva incidència en les Enramades, és el de la participació de les entitats en la desfilada del dia de les catifes, i d'actes que estan enriquint les festes com és el de la recuperació del ball de Garlandes.

El ball de Garlandes.

Foto: Garriga Fotògraf

I LES ENRAMADES 1995

LES CATIFES 1995

Un bon exemple de la vitalitat de la festa s'ha pogut copsar en el volum i la qualitat dels treballs dels diferents col·lectius que aquest any han participat en el concurs de catifes.

Aquest any han participat en el concurs 15 catifes (sota el motiu comú de la celebració dels 100 anys de cinema), de les quals 14 eren col·lectives, ocupant entre totes elles juntes una superfície de 2.347 m² i 771 metres lineals, al llarg dels carrers Camprodon, L'Havana, Sorrall, Pont, Major i Segimon Folgarolas.

Per la seva confecció l'Ajuntament ha aportat 21.000 caps de clavell, 60 sacs de palla d'arròs, 32 sacs de bruc i un camió de brançada de pi Douglas. La catifa guanyadora d'aquest any ha estat la que varen realitzar els mestres de l'Institut al carrer Camprodon i que representava fotogrames de la història del cinema.

Moment de confecció de la catifa guanyadora.

Foto: Garriga Fotògraf

Activitats Municipals

LES FESTES DEL CORPUS

LA BOTIFARRADA DEL DIJOUS

El Pregó marca l'inici de
les festes de les
Enramades.

Foto: Garriga Fotògraf

Foto: Garriga Fotògraf

Un dels elements que s'ha introduït en els darrers anys i que ha quallat d'una manera més espectacular, ha estat sens dubte el de la botifarrada popular del dijous, que obre juntament amb el pregó, que aquest any va anar a càrrec de **Josep Albó i Cortina**, el cicle de les diferents enramades. Aquest acte que va comptar amb l'assistència de prop de 2.000 persones, es pot considerar, després de les catifes com l'acte més multitudinari de les festes. En aquest acte es varen consumir més de 2.500 botifarres, 450 pans de 1/2 quilo, 15 litres d'oli, prop de 30 quilos de tomates, 300 litres de cervesa, 240 litres de taronjada i 60 litres d'aigua.

I LES ENRAMADES 1995

PROGRAMACIÓ D'ACTES D'ESTIU, MES D'AGOST DE 1995

DIA	LLOC	HORA	ACTE	GRUPS O PEL·LÍCULA	ORGANITZA
5	Plaça de la Vila	10 nit	Il.lusionisme	Mag Internacional XEVI	Ajuntament Col.labora Diputació de Girona
9	Plaça de la Vila	10 nit	Audició de Sardanes	Cobla GENISENCA	Agrupació Sardanista
10	Església Parroquial	10 nit	Concert Coral	Coral AMETHYSTA i Coral NIT DE JUNY	Ajuntament
12	Plaça de la Vila	10 nit	Cinema al carrer	PORCO ROSSO	Ajuntament
15	Llar de Jubilats	10 nit	Concert de Piano	CULLAN BRYAN	Ajuntament
16	Plaça de la Vila	10 nit	Audició de Sardanes	COBLA LAIETANA	Agrupació Sardanista
19	Plaça de la Vila	10 nit	Danses Populares Catalanes	Cobla MANS AMIGUES	Ajuntament Col.labora Diputació de Girona
24	Plaça de la Vila	10 nit	Tast a la fresca de Rock	SAC DE GATS	Ajuntament
26	Plaça de la Vila	10 nit	Cinema al carrer	CORINA	Ajuntament
31	Plaça de la Solidaritat	10 nit	Tast a la fresca de Xaranga	THE SANGLAN'S BAND	Ajuntament

Des de Ràdio Arbúcies FELICITEM-NOS 10 ANYS DE R.A.

La secció dedicada a l'emissora municipal, conté aquesta vegada la segona part de la història de l'emissora al llarg dels darrers 10 anys, i un resum de les activitats desenvolupades durant la primavera, tant a nivell de programació com a nivell extra-radiofònic. També podreu conèixer com serà la pròxima programació d'estiu i d'altres iniciatives molt "especials".

JA HEM CELEBRAT L'ANIVERSARI.

Tal com us vàrem avançar en la darre-
ra edició de PERXADA, l'emissora
municipal ha dut a terme un seguit
d'actes commemoratius d'una dècada
de ràdio al nostre poble, a més dels
propis i tradicionals de l'època. En
l'àmbit de la programació, es va reali-
zar la marató radiofònica destinada a
publicitar els nous programes i a cele-
brar l'aniversari just en la data d'inau-
guració de l'emissora, el dia 21 d'abril.
Paral·lelament a la marató, el "Joc dels
reporters" va servir per dinamitzar una
mica als nostres oients amb un concurs
al carrer, barreja de gimcana i
prova contra rellotge.

Foto: Arxiu R.A.

UN RETROBAMENT DE VELS AMICS.

El 6 de maig, bona part dels col.labo-
radors que han passat per l'emissora en
10 anys, ens entaulàvem al pati de
l'institut per compartir les experièn-
cies viscudes, a part de retrobar-nos
plegats després de molt de temps.
Aproximadament poc més de 100 per-
sones vam compartir aquest àpat de
germanor. Tot seguit les eleccions
amb la campanya electoral i la diada
electoral del 28 de maig, va centrar
tota la nostra atenció, amb la retrans-
missió dels tradicionals espais de pro-
paganda electoral de les diferents can-

didatures, i l'espai informatiu especial
dedicat a donar els primers resultats de
l'escrutini de les eleccions municipals
a Arbúcies. Així mateix l'11 de juny,
l'emissora va dedicar un espai radiofò-
nic especial, al concurs de catifes de
flors naturals, durant bona part de la
jornada. El darrer acte va ser el de la
"Gran Gala dels Aniversaris" celebra-
da el dia de Sant Joan, on Ràdio
Arbúcies, juntament amb el Jardinet,
el Col·legi Vedruna, Can Son i el
Museu Etnològic del Montseny orga-
nitzaven un concert amb l'orquestra
"Girasol", i presentaven una petita re-
presentació de la història de les entitats
participants, en forma d'ombres
xinesques i diapositives. Englobats en
aquesta commemoració, també es po-
dia visitar una exposició dedicada a
aquestes entitats, o bé participar du-
rant la tarda a un correaigua destinat a
la quitxalla, que va recórrer els carrers
més centrals de la vila. Certament ha
estat molta feina en un relatiu poc
temps i del qual se'n pot treure un bal-
laç positiu, perquè només fer-ho rea-
llitat ja vol dir que som ben vius i que
podem donar encara molta guerra, i
esperem que almenys sigui per 10 anys
més.

JORDI SOLER

10 ANYS DE RÀDIO A ARBÚCIES. (Segona part).

Ens trobem a l'abril de 1987, aleshores hi ha un nou canvi de coordinador (Pere Garriga). Aprofitant l'increment d'activitat que té el poble en aquests mesos de primavera es va fer retransmissió del primer partit de futbol, en directe des de Besalú, o de la Marxa de Primavera per posar 2 exemples. Amb les Eleccions Municipals d'aquell any es va retornar durant uns dies a la programació setmanal. La gimcana radiofònica a l'estiu va permetre ressuscitar, entre els joves, la llegenda del malvat pirata Lapuagg i el seu tresor, que feia molts anys, pujant per la Tordera, havia enterrat a Arbúcies. L'estiu d'aquell any es plantejava un punt d'inflexió (marcat pel canvi de Patronat i per un possible canvi de sintonia, 107.6 FM segons la Convenció de Ginebra). La majoria de col.laboradors amb més experiència havien deixat de fer programes i per això apareixien altres estils amb els col.laboradors nous: Els 15 més picants, Star The music car o darrera del Regne de la Mort. La programació s'enuncia "que portarà cua" i més tard "busca l'ona".

UNA CRISI PROFUNDA.

El setembre de 1987 es fa la primera retransmissió dels plens municipals i es programa la temporada de futbol de partits a fora camp. Els problemes econòmics agreugen el manteniment de les instal.lacions i per tant la programació es manté amb un mínim de qualitat. El 1988 es toca fons amb programacions que deixen de ser compactes tot el cap de setmana. La programació musical força desfassada conviu amb programes sempre excel.lents com La matinal del diumenge, L'Espotiu o Dos estrellats de la nit.

El canvi de coordinador (Ramon Camps) el 1989 respon a l'intent de recuperar hores de programació quan ja s'havia aconseguit sanejar totalment l'aspecte econòmic. Calia recu-

perar la confiança i a partir de gent nova (molt més jove) intentar reconstruir la programació. Els esforços es reorientarien a preparar un nou model de funcionament definit per resoldre objectius concrets (Informe primavera-estiu 1989)

TORNEN LES CELEBRACIONS.

El projecte de llei d'Emissores Municipals i les intencions de la Societat General d'Autors d'Espanya (SGAE) de cobrar endarreriments a totes les emissores locals va provocar un reagrupament de responsables d'emissores per fer sentir la seva veu quan EMUC negociava a Madrid, bé amb responsables al Congrés de Diputats, bé amb responsables d'SGAE. D'aquestes trobades en vàrem poder extreure idees noves que canviaven substancialment les coses: la relació amb altres emissores per programacions especials, la relació amb cases discogràfiques, la relació amb les entitats del poble, la relació de la ràdio amb el poble... Per això 1989 és un any en que Ràdio Arbúcies és present en el Festival Pro-deficients de l'Associació Montseny Guillerries, el Vè aniversari de Ràdio Tordera, el debat dels 10 anys d'Ajuntaments de-

mocràtics, la final de la lliga de bàsquet d'afecionats, actes organitzats a La Gabella, etc... El cinquè aniversari es celebra d'una banda amb un programació especial (22 d'abril de 1990), en el qual s'aprofita per debatre el futur de l'emissora, i de l'altra amb el concert de Sopa de Cabra (12 de maig), que ajuda a recuperar l'optimisme entre els col.laboradors. Amb motiu del 10è aniversari de l'EMUC (Emissores Municipals Unides de Catalunya) de Girona, és celebren també les 36 hores d'emissió amb les 24 principals emissores municipals de la província. Aquesta renovació desemboca en la celebració del 5è aniversari.

LA "RESSACA" DEL 5è ANIVERSARI.

La preparació del concert va fer que dos mesos abans els col.laboradors i la incipient Junta de representants (més tard òrgan directiu de l'emissora en representació de tots els col.laboradors), treballin a fons en l'organització, des de posar cartells, contractar les begudes, organitzar la seguretat etc... L'èxit d'aquest acte va donar una bona empena a l'emissora i va permetre que

després de la ressaca de l'èxit en sortir-sin els objectius per consolidar l'emissora i dotar-la de millors mitjans. El concert va deixar un bon pic que li donava solvència per invertir en nous equips a part d'engrescar a tots els col.laboradors. La programació en aquells moments cobria els caps de setmana, el dilluns i dimarts al vespre. Els programes musicals centraven l'oferta del moment, amb l'excepció dels plens, els serveis informatius o l'agenda. I fins aquí podem explicar-vos la pel.lícula, en la pròxima edició de la revista PERXADA finalitzarà aquesta secció dedicada a la història de l'emissora.

JORDI SOLER

SOM "EL CUPIDO" DE L'ESTIU

Cada cop que s'inicia una nova temporada la programació de Ràdio Arbúcies canvia. I amb el canvi de programació el "lema" que l'encapçala també es modifica. Els programes de la tardor passada s'englobaven sota l'eslogan de "Fes-t'ho amb RA"; aquest hivern la frase que contínuament es sentia per l'emissora era "escalfat amb Ràdio Arbúcies"; i la programació de la temporada que acabem de tancar predicava un "Felicitem-nos". Ha estat un felicitem-nos on hem bufat les espelmes diverses vegades i en actes diferents. L'àrea de programació també ha aportat el seu granet de sorra en

aquestes celebracions. Fins ara esperàvem fer deu anys, un cop fets la nostra fita és arribar a les noces d'argent, és a dir, vint-i-cinc anys d'existència.

Confiats en que la relació entre la ràdio i els oients encara continua, des de la branca de Programació es proposa per aquest estiu que aquest lligam es faci ferm, profund i esdevingui etern i sincer. D'alguna forma el lema que voldrà reflectir aquesta tasca és **APARELLA-T'HI**. Seguint habitualment la sintonia del 107.6 FM l'oient es veurà implicat en una trama sentimental i se sentirà protagonista d'una història d'amor darrera

una altra. La ràdio serà atrevida, sensual, provocadora i al mateix temps agosarada. Però no s'acaba aquí, aquest estiu la ràdio també vol dinamitzar la relació dels nostres oients i periòdicament des de l'àrea de Programació s'ha organitzat una borsa de parelles amb la finalitat de crear unes romàntiques trobades o senzillament potenciar l'amistat entre la gent del poble que en vulgui formar part. deixa que la ràdio es converteixi en el "Cupido" de l'estiu. Per això et demanem que T'APARELLIS.

ÀREA DE PROGRAMACIÓ.

Les escoles: entre els aniversaris i la quotidianitat

Ensenyament

L'actualitat dels centres educatius durant aquests darrers mesos s'ha centrat en els aniversaris de El Jardinet i del Col·legi Vedruna, i des d'aquestes planes, PERXADA se suma a la celebració. Per molts anys!.

Dos temes que són objecte de debat des de fa temps completen la secció d'ensenyament: les obres pendents de l'IES i una visió de les activitats escolars complementàries.

EL JARDINET, 10 ANYS

Durant aquest curs, la Llar Municipal Infantil El Jardinet ha celebrat el 10è aniversari. El curs 84-85 va començar amb dues classes, dues mestres i una educadora, amb nens de dos i tres anys. En aquells anys feia falta un servei públic que escolaritzés els infants petits. L'Ajuntament va assumir la gestió amb la col·laboració de l'Assemblea composta per pares i mares, personal docent i el regidor o regidora.

Uns anys més tard, l'any 1991 va quedar reduïda a una classe amb una mestra i l'educadora en escolaritzar l'alumnat de tres anys al C.P.Dr. Carulla. Ara, deu anys després dels inicis s'està gestant el futur de El Jardinet que haurà de passar per una nova ubicació definitiva i per l'acolliment de nens i nenes menors de dos anys. PERXADA es fa ressó de la celebració tot publicant alguns fragments de la revista monogràfica editada amb aquest motiu: "A casa nostra, durant molt de temps, i encara ara, parlar de El Jardinet és parlar d'il·lusió, de companyonia, de gresca, de futur..." (MP i MS, pares) "Recordo la il·lusió dels pares quan vam començar

aquella etapa. Volíem crear el marc idoni per tal d'afavorir l'actuació educativa amb els nostres infants i aconseguir l'objectiu primer: "La formació i el desenvolupament harmònic de la seva personalitat" (AM, mare)

"El Jardinet és la primera vegada de moltes coses i durant el curs anem veient com els nostres fills es van fent grans, espavilant-se, adquirint hàbits d'autonomia, d'ordre i de neteja, fent amics i

amigues, aprenent cançons i jocs, descobrint formes i colors, retallant, pintant, enganxant..." (MB, JP, pares)

"Hi havia dues classes que eren força grans, almenys des del nostre punt de vista. Una era "Els ocells" i l'altra "Les tortugues"... es deien així perquè van decidir posar el nom d'un animal que poguéssim reconèixer fàcilment i que fins i tot el poguéssim tenir a classe" (CC, AS, CM ex-alumnes). "Quan berenàvem ens asseiem en rodona. Ens ho

passàvem molt bé jugant. I les monitores eren molt simpàtiques. Ens ensenyaven a cordar-nos la bata i a rentar-nos. Teníem un llit i moltes joguines. (MV ex-alumna).

"Ara, segur que els que hi van s'ho estan passant igual de bé que jo" (LM, ex-alumna).

"De El Jardinet tenim molts bons records,... Estem molt contents per aquest 10è aniversari" (AT, CR, AF, SM, ex-alumnes)

Tallant el pastís dels 10 anys.

(Foto: Montse Plana)

150è ANIVERSARI DEL COL·LEGI VEDRUNA

Celebració dels 150 anys

Foto: Arxiu Col·legi Vedruna

El poeta de Riells del Montseny Mossèn Pere Ribot ens va felicitar amb aquest bell poema, que ara i aquí transcrivim per a finalitzar aquesta breu crònica del 150è Aniversari del Col·legi Vedruna d'Arbúcies.

*Déu ens dóna amb eficàcia
la caritat que no perd
en poblat o en desert
Tot és gràcia.*

*Cent cinquantè aniversari
del Col·legi d'aquest lloc
d'Arbúcies, dolç santuari
de cultura, en diví foc.*

*No tenim millor fortuna
si amb vós respirem amor
Santa Joaquina de Vedruna
amb plenitud de fervor.
Amor que estima sens mida
i que té, amb joia i dolors
viure el sentit de la vida
mare Vedruna, com vós.*

MN. PERE RIBOT

El passat dissabte 20 de maig la nostra escola va estar de festa. Cent cinquanta anys de vida valien la pena de ser celebrats, precisament en un any en que diferents entitats celebren també el seu aniversari. Malgrat que els preparatius van començar a principis de curs, es van intensificar en els últims dies. Hi havia molts caps per lligar, i l'exposició fotogràfica i documental instal·lada a la nostra església ens va suposar moltes hores de dedicació. Hem d'agrair, així sí la col·laboració desinteressada de persones afectes a l'escola, que en un moment o altre van col·laborar amb nosaltres. La festa se'ns va anar fent gran i, evidentment vam necessitar ajuda. Els actes es van preparar en dos dies. El dissabte 20 de maig va tenir lloc l'acte commemoratiu oficial. A les 12 es va procedir al descobriment de la placa de la façana, en presència de les autoritats i públic en general. El carrer, que estava tancat al trànsit, era ple de gom a gom. prop d'un miler de persones esperaven amb il·lusió l'inici de l'acte, que va ser presentat per Elisabet Vilà, Núria Casanova i Carles Ferrer, membres de Ràdio Arbúcies i alhora ex-alumnes del centre. Després dels discursos protocolaris es va procedir a la presentació del monogràfic sobre la història del nostre centre i a la inauguració de l'exposició, l'església va quedar plena de gent. A continuació es van fer les danses vuitcentistes al pati, seguides de l'aperitiu que va tancar la celebració. Feia goig de veure les ex-alumnes abraçades i fent-se petons, en moltes ocasions després d'haver estat anys sense veure's. Una comissió d'aquestes ex-alumnes va

organitzar un dinar de Germanor a Can Reus, amb la presència d'algunes de les germanes que havien estat les seves mestres. El dilluns 22 de maig, festivitat de Santa Joaquina de Vedruna, es va fer una missa a l'església parroquial, en el transcurs de la qual es va estrenar la cançó: "VOLEM SER TOTS COM TU", dedicada a la Santa Fundadora i a l'escola, composta per la senyoreta Lúcia Tayeda. A la tarda, i a nivell intern, es va fer la tradicional xocolatada i un emotiu comiat per part dels alumnes actuals a la senyoreta Assumpció Pagespetit, que durant vint-i-cinc anys ha format part del Claustre del Centre. Fins el diumenge 4 de juny va estar oberta l'exposició, l'èxit de la qual va estar demostrat per la quantitat de persones que la van visitar. Moltes, fins i tot, repetien. Cal agrair l'aportació econòmica de les diferents institucions, que evidentment va fer possible aquesta festa: El Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana del Departament de Cultura de la Generalitat, la Diputació de Girona, l'Ajuntament d'Arbúcies, el Consell Comarcal de la Selva, La Caixa, l'Associació de Pares d'Alumnes i la Congregació de Germanes Carmelites-Vedruna.

RAMON REYERO I PLA
Mestre del Col·legi Vedruna

LES ACTIVITATS ESCOLARS COMPLEMENTÀRIES

Entenc per activitats complementàries les que es fan fora del recinte escolar. poden ser excursions, sortides de treball, visites a llocs determinats, fàbriques, museus, estades de convivència i lleure en cases de colònies,...

Totes aquestes activitats haurien de tenir uns objectius didàctics, o si més no educatius, definits d'una manera més o menys explícita, que fessin referència a algunes de les coses que volem ensenyar-aprendre, o alguna habilitat que cal saber o alguns comportaments o hàbits que pensem són importants per a l'alumnat. Cal també que el professorat conegui el lloc, sempre que sigui possible millor haver-lo visitat abans i si no s'ha pogut visitar, tenint el màxim de referències i d'informacions a l'abast. Per descomptat que s'hauran preparat les activitats que proposarem realitzar a l'alumnat, o s'estarà al cas

de les que duen a terme els i les especialistes que s'encarreguen d'aquest servei en el lloc on anem. La qüestió de fons és però, si aquests tipus d'activitats són o no són necessàries. Dit d'una altra manera, per a què serveixen? No aprenen prou a la classe? Que no es pot estudiar tot en els llibres? Bé ja es veu quines seran les respostes oi? (... "qui pregunta ja respon..."). sens cap mena de dubte es necessari sortir de l'aula perquè tot el saber no s'amaga en els llibres, ni el té el professorat, ni l'ordinador, ni es pot escriure a la pissarra... Hi ha moltes coses, jo diria que quasi totes, que cal veure-les, tocar-les, sentir-les, observar-les en directe si és possible, viure-les en la seva o nostra realitat, per tal d'entendre-les plenament, per comprendre-les en profunditat, per saber-les de veritat. I posats en aquesta situació, et preguntaràs: si tan

importants són, per què no en fan més? per què no som sempre fora? A mi se m'acuden dues raons. Primera per qüestions d'operativitat: no hi ha oferta suficient, exigeix molt d'esforç per preparar-ho, no hi ha temps material per dur-ho a terme... i segona i sobretot per qüestions econòmiques: costen diners! molts diners extres!

I aquí apunto un aspecte col.lateral però prou interessant com és: què passa amb la gratuïtat real de l'ensenyament obligatori? No cal donar-li gaires voltes per saber que no existeix. Comptant que anem a l'escola pública que ja paguem entre tots amb els nostres impostos, o concertada en la qual hi afegim les mensualitats i matrícules oportunes, hem de pagar també els llibres (quina bufa cada setembre!), el material que es fa servir, les activitats extraescolars, les

"excursions"... Però deixem aquest terreny que encara ens hi faríem mal... Està clar que no tothom ho valora així. Hi ha alumnes que només s'ho passen bé, hi ha pares i mares que creuen que perden el temps o pateixen pels perills i la separació, hi ha mestres i professors per als qui suposa un esforç no reconegut, hi ha intermediaris aprofitats pel mig, etc. Però malgrat tot això i potser altres elements negatius que sempre hi ha qui els trobarà, jo crec que aquestes activitats són molt importants, que cal valorar-les positivament i que en el seu conjunt representen una millora de la qualitat de l'ensenyament aprenentatge, i per tant cal mantenir-les allí on existeixen i potenciar en tot temps i ocasió.

R. ARQUIMBAU
Mestre del Col.legi Públic Dr.
Carulla

UNA ARBUCIENCA A L'OLIMPIADA MATEMÀTICA

Un grup d'alumnes de 8è d'EGB de l'escola Dr. Carulla, format per Cristina Condom, Glòria Cruells, Cristina Masferrer, Anna Moreno i Arianne Serrat, va participar en una activitat anomenada "FEM MATEMÀTIQUES" organitzada per la Federació d'Entitats d'Ensenyants de Matemàtiques de Catalunya. Els organitzadors varen proposar problemes o situacions matemàtiques. Es tractava de buscar estratègies per a resoldre-les, discutint-ho per grups, assajant intents i esbrinant solucions. Al final calia fer uns informes per trametre'ls als organitzadors. Hi varen participar 460 alumnes. Els informes presentats varen servir a la FEEMCAT per a seleccionar els representants a la VI Olimpíada Matemàtica que es va celebrar al País Valencià del 23 al 29 de juny d'enguany. El grup del col.legi Dr. Carulla va ser l'escollit per les comarques de Girona i una de les seves components, l'Anna Moreno, va participar-hi. Varen intervenir a l'olimpíada, convocada a nivell estatal, 45 nois i noies. El lema era "El llibre de la natura és escrit en llenguatge matemàtic". Varen fer 3 proves: una d'individual, una per parelles i una per grups. L'arbuçienca va guanyar la prova per parelles. L'enhonorabona a l'Anna i a tothom qui ha fet possible la seva participació.

L'equip que va participar a l'activitat Fem Mates.

Foto Jordi Pujadas.

LA INFRAESTRUCTURA DE L'IES MONTSORIU

A Arbúcies tenim institut. Ara, però, cal que aquest centre tingui les millors condicions possibles per poder dur a terme la seva tasca amb les majors garanties; és per això que faré un breu repàs de quines són les condicions materials necessàries i on és que les mancances es fan sentir més. L'IES Montsoriu d'Arbúcies aplega un col·lectiu de persones-alumnes, professors i personal d'administració i serveis-força gran: som prop de 700.

Cal tenir aules, de mides i condicions de llum,

ventilació i calefacció adequades. En un edifici on treballen tantes persones cal tenir uns espais de circulació prou amplis. Es necessiten laboratoris, aules-taller, sala d'actes, biblioteca, aules d'àudio-visuals, aules d'informàtica, gimnàs. L'administració requereix unes oficines, sala de reprografia, espais d'atenció als pares dels alumnes i dels propis alumnes. Calen espais per secretaria, direcció, cap d'estudis, coordinació pedagògica, sala de professors, departaments...

DEPENDENCIES EXISTENTS

Si mirem el nostre institut veurem que disposa de gairebé tots els serveis necessaris, però també que en molts casos d'una manera deficient. La secretaria i les oficines comparteixen la mateixa minúscula habitació, a la sala d'atenció als pares no se li pot donar el nom de sala, en tot cas de quartet petit. La biblioteca, ho és nominalment, ja que durant moltes hores al dia està ocupada per algun curs per fer-hi les seves classes normals per falta d'aules. A part que és petitíssima i conté molts pocs títols. Hi ha força aules massa petites pel nombre d'alumnes i amb una orientació que dificulta la bona il·luminació. Els tallers d'electricitat i mecànica són petits i no hi ha un espai destinat a magatzem digne. La calefacció està al límit de la seva capacitat. La relació de mancances més o menys greus podria ser molt llarga. Els dos aspectes més greus són l'existència d'unes aules pre-fabricades a la zona més fosca, humida i freda, quasi literalment "a sota el pont" i la manca d'un gimnàs, amb els corresponents vestidors.

EL GIMNÀS

No hi ha hagut mai un gimnàs; l'administració educativa el promet contínuament però no hi manera que es construeixi. No podem estar esperant indefinidament, l'institut d'Arbúcies necessita urgentment -des de fa anys- un gimnàs. La història del gimnàs sembla la cançó enfadada. Abans no s'ha disposat dels terrenys per construir-lo, han passat uns quants anys de discussions entre Ensenyament i l'Ajuntament: si calia el terreny o primer el projecte mentrestant, sense gimnàs. Una vegada aconseguit el terreny, problemes burocràtics en la documentació i condicions de cessió del terreny a l'Ajuntament. Quant semblava que tot estava resolt, un projecte municipal de reestructuració urbanística de la zona torna a retardar la construcció, tot canviant la ubicació del "dixós" gimnàs. Nous acords entre l'Ajuntament i Ensenyament perquè sigui la corporació local qui el construeixi, amb un crèdit cedit per Ensenyament. A l'hora de la veritat, el consistori no es veu amb cor de tirar endavant l'obra i torna a ser Ensenyament qui l'ha de construir. Al cap del temps, tenim la sensació de ser el "pitu del sereno": que si ara és culpa teva, que si ara no és meva. "El més calent, a l'aigüera". Tothom està d'acord que cal construir el gimnàs, tothom té voluntat de començar les obres, però el resultat és que acabem un altre curs i no veiem ni de prop ni de lluny si mai estarà el gimnàs construït. Necessitem el gimnàs ara i com sigui; no valen excuses de si s'ha de finançar, de qui l'ha de fer o de si no hi ha diners. El més car per tots és no tenir-lo.

Des de 1989 gaudim d'uns galdosos barracons (darrerament ampliat) que són l'orgull del Jardí del Montseny.

Foto: IES Montsoriu

L'Institut no ha tingut mai gimnàs, però quan plovia, com a mínim, es podia fer educació física als porxos (1984). Ara ni això.

Foto: IES Montsoriu

RAFAEL VILA
Professor IES Montsoriu

El Club Patí Arbúcies ha aconseguit 70 socis en poc més d'un any de funcionament.

Patinar és una activitat consubstancial en la persona. Algú s'atreveix a afirmar que no ha patinat mai? Qui més qui menys, tots hem relliscat alguna vegada. O bé portant rodes sota els peus, o, sobretot, sense portar-ne. Però quan el concepte patinar s'inscriu en la seva definició més lògica -avançar, lliscant amb patins- es quan topem de ple amb una activitat que a Arbúcies s'ha desenvolupat de manera ràpida i efectiva en poc mes d'un any. El Club Patí Arbúcies va crear-se a principis de l'any 1994. Porta poc més d'un any de funcionament, però ha aconseguit reunir a 70 socis que asseguren el seu futur. No és normal un desenvolupament tan ràpid en una activitat tan especialitzada. Però dona talment la impressió que hi havia un bon cúmul de gent a l'aguait, esperant el moment per córrer a fer-se soci.

La idea del club va tenir un bon fonament. El patinatge va arribar a Arbúcies a través de l'Associació de Pares del Col·legi Dr. Carulla. Buscant fórmules per finançar altres activitats paraescolars, l'APA va posar en marxa un curs de patinatge, que es desenvolupava a la pista del pati del col·legi els dissabtes al matí. El primer curset es posà en marxa l'any 1990. Llavors eren solament 15 nens. Però la xifra va anar augmentant fins a arribar a 40, amb la incorporació de nens del Col·legi Vedruna. Fou llavors quan va veure's la necessitat de donar un pas més. El patinatge havia assolit una participació tan important que es feia necessari desvincular-lo de

l'APA i crear una entitat pròpia, amb estatuts i estructura federativa i escolar. "Quan vàrem prendre aquella decisió va ésser a finals de 1993", explica la Montse Duran, presidenta actual i una de les fundadores de l'entitat. "Vàrem enviar propaganda a tots els nens del poble i la resposta va ser molt bona. El club va néixer ja amb 63 socis. Nosaltres ho vàrem considerar un èxit". En el poc temps que porta funcionant, el C.P.A. ha sofert algunes oscil·lacions en el seu nombre de socis. La xifra màxima ha estat de 84 a l'estiu de 1994. Però sempre s'han mogut al voltant dels 70 com a mínim. "Tots aquests moviments són deguts, bàsicament, a canvis de domicili familiars, o a abandonaments de nens que troben difícil per la pràctica d'aquest esport. No obstant això, la major part de nens que s'inscriuen es senten satisfets d'haver-ho fet al cap del temps i aprenen molt de presa a

patinar", prossegueix la Montse. El club accepta socis entre 5 i 15 anys. El que mai han pogut canviar, no obstant, és el fet que tots els 70 socis siguin femenins. No hi ha raons lògiques. En l'any i escaig que es porta funcionant, s'han inscrit molt pocs nens. El màxim que n'han coincidit han estat quatre. I, poc a poc, s'han anat esborrant. "Si haguessin pogut estar junts en un grup tal vegada haurien continuat. Però es quedaven sols en diferents grups envoltats de moltes nenes i això els feia retreure", explica la Montse. "Tots ells confessen que patinar els agrada, però els costava fer els exercicis, passaven molta vergonya". Alguns més i altres menys, tots els nens que han passat pel club han après a patinar. No fa falta molt d'esforç. Fins ara els socis poden optar una, dues o tres hores setmanals de classe, els dimarts, dijous, divendres i dissabte. "En un mes ja s'aguanten bé sobre els

patins. No fan figures, però giren i no tenen problemes d'equilibri". Ser soci és relativament barat. La inscripció val 2.000.- pessetes. I després s'han de pagar entre 1.250.- i 1.750 pessetes al mes, depenent de les hores de classe que es reben.

A Arbúcies les opcions no són moltes. Sols es pot fer patinatge artístic: lliure i escola. El lliure consisteix en exercicis preestablerts per la federació, que poden tenir una interpretació personalitzada. L'Escola són els exercicis obligatoris (seguir cercles...), que cada cop tenen més dificultat. Però aquesta modalitat sols la poden portar a terme els més grans.

El nivell competitiu que s'ha assolit va quedar palès en els campionats escolars de la comarca de la Selva. Allí l'Anna Gómez va acabar primera en la seva categoria. I el Club Patí Arbúcies va obtenir un bon nombre de medalles en les categories de base en les quals va participar. "Per millorar a

Patinadores del Club Patí Arbúcies, març 1995.

Foto: Garriga Fotògraf

nivell competitiu ens faria falta disposar de més hores d'entrenament. I cada cop trobem més dificultats per disposar del poliesportiu", diu la Montse. En l'actualitat el C.P.A. ocupa 9 hores a la setmana el poliesportiu. Però farien falta sis hores setmanals per als grups més grans i unes

quantes més per als grups més petits. En això coincideixen també les tres entrenadores que han posat a patinar el poble d'Arbúcies: l'Oda Cardona (d'Hostalric), la Susi Caselles i la Mònica Guàrdia (d'Arbúcies). Elles han estat les mestres de tota la generació actual de

patinadores arbucienques, que ja s'atreveixen a creuar amb seguretat pels carrers de la vila, i fins i tot a competir. Però qui realment ha fet possible tota aquesta moguda ha estat una junta directiva, formada per set persones, que han trobat els recursos necessaris per cobrir

un pressupost anual que ronda el milió de pessetes, i que hi ha posat molta il·lusió. El seu esforç, i el dels patinadors podrà comprovar-se el proper 29 de juliol al poliesportiu en un festival, on hi participaran també patinadors de Santa Coloma i del Clot (Barcelona).

Punt i apart . . . EL MÉS PETIT DELS GEGANTS

Jordi Pallarols, de 17 anys, s'ha assegurat un lloc en el C.B. Mollet, de la Lliga EBA (Segona Divisió Estatal) "A Arbúcies, era dels més alts, però a Mollet vaig passar a ser dels més baixos de l'equip". En Jordi Pallarols va donar un salt ara va fer dos anys i es va trobar de cop i volta enmig de gegants. Ell venia de Liliput, podia considerar-se Gulliver."A Arbúcies, confessa ell mateix," era el més alt. Però quan vaig arribar al Club Bàsquet Mollet vaig passar a ser dels més baixos de l'equip" quan va donar aquell salt, en Jordi, tenia a més a més, moltes altres deficiències. "Em mancava tota la tècnica de base. Coses que per altres eren elementals, jo no les coneixia" explica. Però no es va fer enrera. Tot al contrari. En un estiu va

aprendre les seves mancances i es va fer un lloc en el C.B. Mollet. Ara forma part de la primera plantilla i juga a la Lliga EBA, a la segona divisió estatal de bàsquet. La seva història és d'aquelles que gairebé resulten inversemblants. El seu primer contacte amb el bàsquet va produir-se als 14 anys, a Arbúcies. Entrenava amb en Jordi Guiolà i ni tan sols era considerat un dels millors de l'equip. "Al principi, no", explica, però quan la temporada ja s'estava acabant, tothom volia que jugués, perquè aconseguia molts punts. "A Arbúcies, va afeccionar-se en aquest esport, però poca cosa més. El mèrit d'aquella gent abnegada - i la d'ara - que permetia la subsistència del bàsquet a la nostra població, es parava allí. No estaven capacitats per ensenyar el que ells mateixos no sabien: la tècnica bàsica fonamental per poder evolucionar en el joc. "A mi em semblava que tot anava bé. Que n'aprenia de jugar al bàsquet" diu en Jordi amb la perspectiva del temps "Però ara m'adono que no". Va fer les proves per poder fitxar per al Mollet i les va superar. Però ja allí mateix va poder comprovar que li mancaven moltes coses per aprendre. "No sabia botar la pilota amb l'esquerra, fer entrades amb l'esquerra, fer reversos. Totes aquestes qüestions tècniques que s'aprenen de petit se m'havien escapat", confessa. Abans de ser acceptat en els

jovenívols del Mollet, un dels clubs més històrics del bàsquet estatal, va haver d'entrenar amb duresa. "Em vaig posar a les mans d'en Joan Butxosa, el meu primer entrenador i el meu mestre, i en un estiu vaig aprendre els fonaments". Per Jordi Pallarols, aleshores, va començar una gran aventura. I la va anar matisant a mesura que el seu bàsquet anava millorant a passes de gegant. "És cert que a Mollet, el nivell de treball és molt superior", diu. "Però també ho és que allà hi ha una estructura que ho permet: metge, entrenador físic, tècnics de molt nivell". Des del primer dia en Jordi va rebre unes taules d'entrenament que havia de seguir. "Quan feia alguna cosa malament, m'ho deien i m'ho corregien. I, fins i tot, ja en els jovenívols teníem algunes jugades preparades que s'havien d'estudiar". La temporada 1993-94 fou la primera que en Jordi Pallarols va jugar amb el Mollet. I des de llavors sempre ha continuat en aquest club. Gairebé no ha tingut vacances "enguany n'he tingut tres setmanes. Però una d'elles l'he hagut de passar en un stage a Solsona, perquè els meus entrenadors m'ho han recomanat". Al llarg de l'any entrena cada dia de 6 a 10 del vespre. I els caps de setmana juga partits amb l'equip jovenívol i el sènior. Durant les curtes vacances ha de mantenir la forma física: cada dia ha de realitzar 50 abdominals, 50

lumbar, 25 flexions, i córrer de 25 a 30 minuts. I, no obstant, això no suposa cap obstacle per en Jordi. "M'ho passo bé i això és el que compta". Quan parla del futur toca de peus a terra. "Puc arribar a ser professional, però no serà fàcil. Sóc de la cantera i a Mollet els costa valorar els seus propis jugadors. I encara més difícil veig poder jugar a la Lliga ACB. Fan falta uns bons padrins i alguna cosa més. Els tres estrangers ens barren el pas als joves valors locals. Però sóc jove i tinc les meves esperances". Esperances i més coses. Les xifres que pot presentar s'aposen un bon aval: una mitjana de 27 punts per partit més 15 rebots en encontres jovenívols, i un mínim de 10 punts en els partits que ha jugat a l'EBA. No fa gaires mesos, al torneig internacional de Bordeus (França) el Mollet es va proclamar campió i en Jordi va ser considerat el millor jugador del torneig i va guanyar el concurs de mates. A la final, va aconseguir 53 punts i va tenir una efectivitat del 100%. Tot això li va valer la primera felicitació per part de l'alcalde del poble, en Jaume Soler. Abans, havia estat anomenat hereu. Però Arbúcies té un compte pendent amb aquest jove de 17 anys, que porta amb orgull, la seva procedència: encara no ha estat nomenat millor esportista del poble. I això és una cosa que s'ha de solucionar.

Jordi Pallarols

CUPA, QUATRE ANYS MÉS

L'Entrevista

El passat dia 28 de maig va tenir lloc a la nostra Vila una nova convocatòria d'eleccions municipals. Uns comicis que han servit perquè els arbuciençs es definissin sobre qui tindrà la responsabilitat de govern municipal en els propers quatre anys.

En aquestes eleccions es presentaven dues candidatures, la CUPA i CiU. El resultat final va ser favorable, per un ampli marge de vots, a la Candidatura Unitària i Popular. Es dona el cas que és la primera vegada, des de la restauració de la democràcia, que CUPA obté majoria a totes les meses electorals del municipi. En total van ser 1759 vots per CUPA i 1293 per CiU.

RESULTATS DE LES ELECCIONS MUNICIPALS DEL 28 DE MAIG DE 1995

DISTRICTE 1, SECCIÓ 1, MESA A

Nombre d'electors censats: 777
Nombre de votants: 621

Vots en blanc: 12
Vots nuls: 1

Nombre de vots obtinguts per
cada candidatura:
CUPA: 354
CiU: 254

DISTRICTE 1, SECCIÓ 1, MESA B

Nombre d'electors censats: 776
Nombre de votants: 624

Vots en blanc: 4
Vots nuls: 4

Nombre de vots obtinguts per
cada candidatura:
CUPA: 393
CiU: 223

DISTRICTE 1, SECCIÓ 2, MESA A

Nombre d'electors censats: 808
Nombre de votants: 665

Vots en blanc: 8
Vots nuls: 7

Nombre de vots obtinguts per
cada candidatura:
CUPA: 377
CiU: 273

DISTRICTE 1, SECCIÓ 2, MESA B

Nombre d'electors censats: 774
Nombre de votants: 636

Vots en blanc: 16
Vots nuls: 3

Nombre de vots obtinguts per
cada candidatura:
CUPA: 337
CiU: 280

DISTRICTE 2, SECCIÓ 1, MESA V

Nombre d'electors censats: 746
Nombre de votants: 587

Vots en blanc: 16
Vots nuls: 10

Nombre de vots obtinguts per
cada candidatura:
CUPA: 298
CiU: 263

RESULTATS GLOBALS DE LES ELECCIONS

Participació: 81,7 %

Vots en blanc: 56 (1,8 %)
Vots nuls: 25 (0,8 %)

CUPA: 1759 vots (56,1 %)
CiU: 1293 vots (41,2 %)

La cinquena convocatòria electoral municipal de l'època democràtica ha estat plantejada a la nostra Vila amb una constant pel que fa al marc general (calcat de fet a les anteriors convocatòries) amb diverses variables en temes col·laterals o menors.

S'ha repetit doncs l'esquema de bipolarització ja que CUPA ha continuat aglutinant el sentiment i la militància nacionalista i d'esquerres i la dreta local, deixant de banda, les temptacions d'una possible i necessària coherència -com podria ser el PP -s'ha emparat una vegada més rera les sigles de CiU.

La continuïtat unitària de l'esquerra forjada entorn de CUPA ha tingut aquesta vegada una explicació positiva per part de la secció local d'ERC, disposada a sumar esforços en aquesta sempre dura batalla que han estat les eleccions municipals d'Arbúcies.

La variable més significativa s'ha donat al si de CiU amb la renovació gairebé total dels components de la llista. Excepció feta del primer i del darrer de la llista -antics regidors i militants de CiU -els 11

restants són independents en militància i novells d'experiència.

Aquesta important renovació, a criteri nostre, ha vingut motivada bàsicament per la necessitat de CiU de desprendre's dels llast d'un personal molt cremat pels fracassos i errors de les dues legislatures anteriors.

De totes maneres la incorporació de gent nova no ha comportat cap canvi en l'estil ni en el contingut de la campanya de CiU, que pràcticament sense programa i molt abandonada per les patums del partit, ha bombardejat als electors amb pamflets demagògics i insultants, sense donar mai la cara.

CUPA, rosegant-se els punys per no caure en la provocació quasi diària de CiU, ha exposat abastament, durant la campanya, la feina feta, ha argumentat el programa de futur i ha definit el marc ideològic de la confrontació.

Enmig d'una dialèctica impossible entre un equip de govern, sòlid, amb un actiu important i una voluntat de futur inestimable i una eterna oposició inexperta i mancada de

qualsevol alternativa, ha sorgit com a element clau i vivificador l'activisme i el compromís militant de diversos sectors socials (del món juvenil, de l'associacionisme, del món sindical) que han evidenciat per si no era prou clara la solidesa d'un projecte popular que traspasa l'estricta àmbit dels seus militants i arrela en les classes populars de manera majoritària.

La crispació progressiva induïda per la histèria dels plantejaments de CiU, han donat encara més cohesió i fermesa a les propostes de CUPA, fins el punt que l'expressió quantitativa de la voluntat popular ha superat les previsions més optimistes (1759 CUPA, 1293 CiU) amb una participació del 81%.

CiU ha fracassat de nou, -algunes veus internes entre crítiques i desinflades -reconeixen que el fracàs és per sempre mai més- i afronta el paper d'oposició, a cavall de la inexperiència més absoluta i la teòrica voluntat de no repetir els errors passats.

El dubte continua essent com sempre, si el nou personal, que no és equip ni per aproxima-

ció, sabrà trobar el seu lloc -que no és altre que el d'oposició constructiva- i situar-s'hi sense complexos ni recances en benefici de la convivència cívica i de la seva pròpia estima com a demòcrates.

CUPA, per la seva part, assumeix la responsabilitat que li atorga el poble, per cinquena vegada consecutiva, en aquest quadrienni del fi de segle, conscient que ara més que mai, ha adquirit el compromís d'aixecar el llistó de l'eficàcia, la transparència, la participació... en definitiva de consolidar el model de poble que les classes populars han escollit una vegada més: una Vila solidària dins d'un país lliure.

JAUME SOLER
Alcalde d'Arbúcies

REGIDORS:

JOAQUIM PINTU i SALVANS.

Regidor de Sanitat, Benestar Social i Obres.

Nascut a Arbúcies el 12 d'octubre de 1947. És Director del Centre de Treball per a Disminuïts.

Com a afeccions li agrada el bricolatge i seguir el Barça.

SALVADOR TORT i ROCA.

Regidor de Medi Ambient, Governació, Pagesia i Joanet.

Nascut a Arbúcies el 30 de desembre de 1957.

Treballa de tapisser a Blanes.

Li agrada col·leccionar qualsevol tipus de coses.

ANTONI MENÉNDEZ i MONTAÑÉS.

Regidor d'Hisenda i Personal.

Nascut a Castelló de la Plana el 28 de novembre de 1948.

Es Enginyer Químic de Sarrià.

Diu que l'Ajuntament és la seva més gran afecció.

MANEL BONFILL i ALBIZO.

Regidor de Cultura, Ensenyament i Esports.

Nascut a Arbúcies el 27 de novembre de 1953.

Treballa d'Educador Especialitzat en el col·legi públic Doctor Carulla d'Arbúcies.

Les seves afeccions són el bricolatge i la jardineria.

DE LES ELECCIONS

Dos mesos després de les eleccions del 28 de maig, el grup de CiU té l'oportunitat, a través de PERXADA, d'expressar la seva valoració; una valoració positiva, sobretot, perquè s'ha començat a sembrar una llavor de cordialitat, de contacte entre els dos partits polítics existents actualment al nostre poble; aquest fet estem segurs que anirà ocupant un lloc dins la normalitat social i, a més a més, estem segurs que s'han acabat els malentesos i l'oposició. Cal esmentar, també, que aquesta llavor s'ha començat a sembrar en unes eleccions, que com totes, no es van allunyar de les acusacions per part de totes les parts implicades.

La valoració d'aquestes eleccions es centra també en un altre aspecte més complex: les eleccions les ha perdudes Convergència i Unió d'Arbúcies. La precipitació de la campanya electoral va provocar que el missatge que definia el nostre pla d'acció no arribés de forma clara i entenedora als arbuciençs; al

mateix temps hi han jugat altre elements com la por, una por a allò nou, inexperimentat, que fa en última instància quedar-se amb el que ja es té segur. El que tenim però, és un sistema polític allunyat del centre de tots els sistemes polítics: l'economia.

Aquesta economia, però, allunyada d'aquella estratificació social que diferenciava el proletariat de la burgesia; això ja està del tot desferrat. Ara, s'han de valorar les persones pels seus valors morals i no pel que tenen i posseeixen.

El grup de CiU volia convèncer d'això, d'aquest canvi sistemàtic que ha de patir el poble, i que ja existeix a tot arreu: un sistema d'innovacions, de cooperatives, que tingui com a centre l'economia, però no ho vàrem aconseguir (sobretot, pels motius que citem anteriorment). Hi ha encara en el nostre poble una visió simplista de la realitat, que no és correcte, que fa viure als ciutadans de falses il·lusions; falta iniciativa

al poble d'Arbúcies, falta voluntat de provar l'inexperimentat, el nou, el que tard o aviat arribarà i s'aposenarà al nostre poble, els fets ho demostraran.

Com a conclusió, però, voldríem insistir en el fet que estem contents perquè hem intentat sembrar la convivència entre els dos partits polítics i, així mateix, entre tot el poble: no tot és negre ni tot ha de ser blanc, també existeix el gris; és una frase que defineix molt bé la nostra voluntat.

Ja per acabar, volem fer una criada a tots aquells sectors de la població que no es sentin representats, que aixequin la seva veu i que es facin escoltar; tothom ha de tenir on identificar-se. A més a més, estem oberts a qualsevol mena de suggeriment, consulta, petició,... El grup de CiU d'Arbúcies està a la vostra disposició i estarà treballant dia a dia per a fer una vila millor, per a millorar ARBÚCIES.

JOSEP FAIXEDAS
Cap de l'Oposició

PERE GARRIGA i SOLÀ.
Regidor de Participació Ciutadana, Joventut, Festes, Comerç i consum i Turisme. Nascut a Arbúcies l'11 de juliol de 1962. Treballa com a tècnic en mitjans de comunicació a l'Ajuntament de Tordera. Li agrada la terra, llegir, escriure, la muntanya i jugar a la botifarra.

JOAN MATARÓ i CLOPÉS.
Nascut a Arbúcies, té 41 anys. Economista de professió. Les seves afeccions són la música, la lectura i la docència del món empresarial.

DAVID MERINO i PARCET.
Va néixer a Arbúcies fa 29 anys. És llicenciat en Filosofia i lletres i treballa a l'empresa Mapfre a Girona. Li agrada el bàsquet i l'astronomia.

CARLES FERRER i CLOPÉS.
Nascut a Arbúcies fa 21 anys. Estudiant. Diu que la seva més gran afecció és la ràdio.

MARTA CARALT i ALBÓ.
Va néixer a Arbúcies fa 31 anys. Treballa en una empresa local. Li agrada el tennis i anar a caminar.

TURISME A ARBÚCIES

L'alternativa a les vacances tradicionals

L'estiu és, molt sovint, sinònim de vacances, de lleure, de distracció. Amb les primeres calors la majoria ja pensa en trobar un lloc, un indret, un paratge on poder desconnectar de la rutina i de la feina. La costa i el sol són el primer punt de mira. Però cada vegada amb més força s'imposa un nou tipus de turisme, molt més lligat a la natura; és precisament en aquesta nova manera de passar les vacances on Arbúcies hi té molt a dir.

El turisme a Arbúcies no ha estat un tema d'especial interès fins ara. Amb el "boom" del turisme rural o verd, el tema ha emprès una nova volada, perquè Arbúcies, com la majoria dels pobles veïns, ofereix la possibilitat de passar unes bones vacances en contacte amb la natura.

No hi ha res publicat sobre turisme a Arbúcies, però la base d'aquest Dossier és l'estudi que la geògrafa Bego Urquiza ha estat realitzant en els darrers mesos i que encara no està del tot acabat. L'estudi fa un repàs històric del turisme a Arbúcies i analitza la situació actual i les noves perspectives, tenint en

compte l'arrencada de les activitats verdes o rurals. D'altra banda, Bego Urquiza també pren partit per una política turística coherent amb les possibilitats de la zona.

ARBÚCIES I EL MONTSENY

Bona part del terme d'Arbúcies forma part del Parc Natural del Montseny; de fet, és el poble de la comarca de la Selva amb més hectàrees dins el Parc. D'altra banda, la seva situació és immillorable quant a comunicacions, ja que és de fàcil accés i es troba

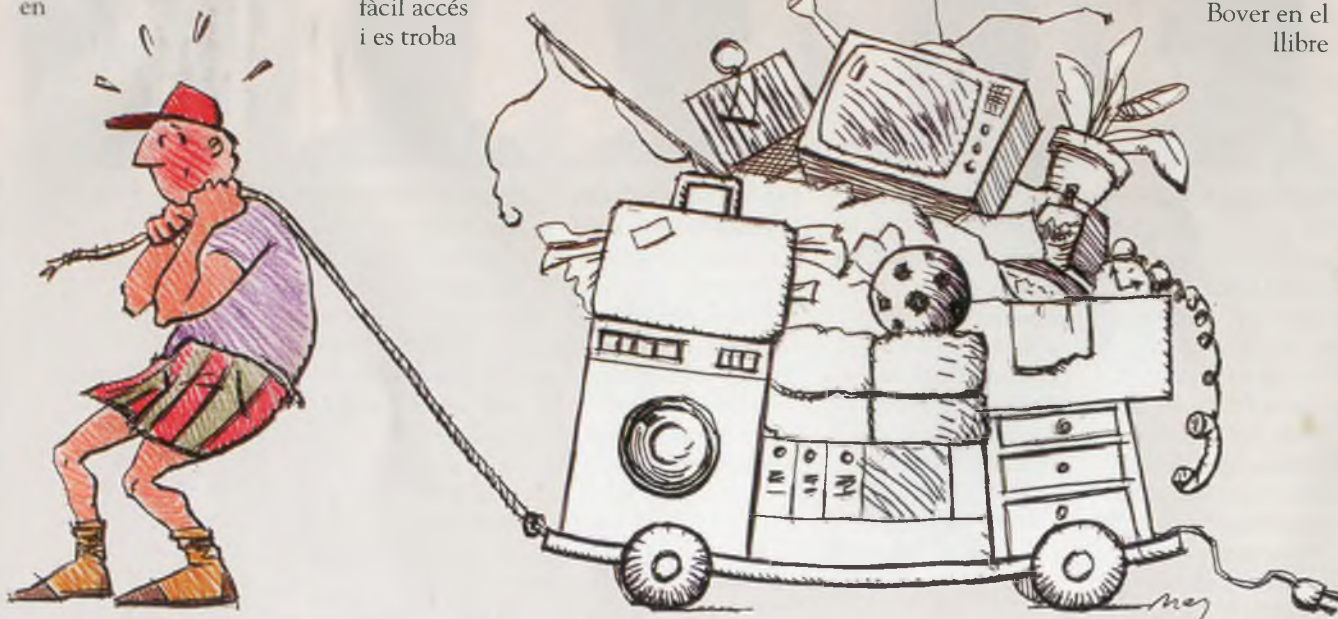
només a 70 quilòmetres de Barcelona i a 60 de Girona. Arbúcies presenta doncs, avantatges paisatgístics i de diversitat biològica.

Però a més de ser una reserva de biodiversitat, el Parc Natural del Montseny és alhora un centre de lleure que rep un flux massiu de visitants. Al Parc s'hi ha d'equilibrar dues grans funcions: la social, de lleure i esbarjo, i la funció de reserva natural. Alguns naturalistes com Martí Boada han denunciat els danys mediambientals que són causats per la massificació de visitants. És crítica el turisme

descontrolat, aquell que s'ha fomentat sense la creació d'infraestructures prèvies i suficients de recepció i d'ordenació del flux massiu de visitants. Segons Martí Boada: "tots aquests factors de massificació desordenada i la manca d'informació àmplia i seriosa són en bona part responsables de la minva i, en alguns casos, de la pèrdua de les poblacions silvestres més sensibles."

ARBÚCIES VILA JARDI DEL MONTSENY

Molts visitants segueixen trobant a Arbúcies el mateix que la burgesia barcelonina trobava a mitjans del segle XIX: la visió d'un medi verge, les muntanyes, la vegetació. Tot plegat conforma per a ells un món que encara roman a les beceroles de la civilització. Com afirma Andreu Bover en el llibre

ES: EL VERD ESTÀ DE MODA

massa per un redescobriments de la natura

CRISTINA
ZAMORANO

QUÈ ÉS EL TURISME RURAL O VERD?

El turisme rural s'ha de situar en un context molt concret. En primer lloc la quantitat de temps lliure disponible en els països desenvolupats està en continu creixement. És per això que el turisme és un sector econòmic amb molt bones perspectives de futur. El lleure passiu (escoltar música, mirar la televisió, anar al teatre...) està disminuint davant l'interès de molta gent que demana experiències més actives com caminar o fer esport. D'altra banda, anar a la platja s'ha convertit en una tradició poc atractiva i cal aportar-hi alternatives. El turisme rural (alternatiu o verd) vol ser un canvi cap a formes de turisme més individual, que s'allunya dels moviments de masses. Cal acomplir una nova sèrie de satisfaccions, que van estretament lligades amb les ganes que té el visitant de gaudir d'una més gran comunicació amb la natura. El turisme rural és fruit, doncs d'una nova concepció de les vacances, però també d'una nova concepció d'aprofitament dels recursos turístics d'una zona determinada. per això ha d'acomplir una sèrie de requisits:

- 1.- No ha de malmetre el medi ambient i rebutja l'impacte negatiu en àrees que no han estat prèviament desenvolupades.
- 2.- Està pensat per a activitats a petita escala que estan emplaçades en pobles o comunitats. Tota l'organització ha d'estar en mans de la gent autòctona.
- 3.- Pel que fa als guanys econòmics que s'extreuen del turisme rural, aquests han d'anar a parar a les mans dels residents locals. Sovint en el turisme convencional els diners se'n van fora de la comunitat perquè es requereix una organització i uns recursos no disponibles localment.
- 4.- El turisme alternatiu no ha de malmetre la cultura de la comunitat que el rep, sinó que ha de conservar els seus trets diferencials i característics.

Amb tot això, queda clar que el desenvolupament del turisme rural s'ha de fer mitjançant la planificació dels recursos. Cal tenir en compte les possibilitats de la zona, les necessitats del consumidor i valorar quin cost pot tenir oferir un producte de qualitat i atractiu. En definitiva el turisme rural o verd aposta per una millora de la qualitat de les vacances, tot i que això implica renunciar als beneficis astronòmics del turisme convencional o de masses.

Arbúcies, estudi del medi i formes de vida, l'influx civilitzador de les colònies estiuenques del XIX i del XX s'entreu en l'intent de domesticar la natura:

"Els corriols que morien en les fonts esdevenen camins o carreteres, els bancs de pedra solquen aquests camins, que ja són també amples passeigs. Les fonts ja no brollen de la pedra verge, sinó que se n'ha canalitzat les aigües. A l'entorn de la font s'hi ha instal·lat bancs, taules,

baranes, passereres... que faciliten les tertúlies estiuenques". El bosc, el medi, s'humanitza. Així, per exemple, Sant Hilari esdevé "la vila de les cent fonts" i

Arbúcies "la vila Jardí del Montseny". Però la riquesa forestal i natural entesa com a font d'inesgotables recursos econòmics s'oposava a la noció que defensaven els estiuejants i això explica que a Arbúcies es restés importància al negoci del

turisme. Arbúcies va estar més interessada en consolidar la seva industrialització que en operar a favor dels estiuejants. No ha estat fins ara, amb el redescobriments del turisme rural, que s'ha començat a idear una vertadera política turística a Arbúcies.

COM VENEM EL PRODUCTE?

El turisme representa un 5% del total de l'economia

d'Arbúcies. La proximitat i accessibilitat de la vila amb Barcelona i Girona facilita l'arribada dels residents de cap de setmana i d'altra banda el turisme d'un sol dia. A nivell d'institucions, tant des de l'Ajuntament com des del Montseny es pretén que tothom que accedeixi al Parc ho faci amb guies, és a dir que el Montseny ofereixi activitats organitzades. D'altra banda, el Pla General d'Urbanisme d'Arbúcies protegeix el 90% del terme que no és Parc. No es permeten urbanitzacions ni usos que

SERVEIS MUNICIPALS D'ARBÚCIES D'INTERES PER AL TURISME

• ADMINISTRATIUS I SANITARIS

- Ajuntament
- Correus i telègrafs
- Policia Municipal
- Bombers
- CAP
- Creu Roja
- Guàrdia Civil
- Jutjat de pau
- Farmàcia

• CULTURALS I ESPORTIUS

- Museu Etnològic del Montseny La Gabella
 - Itineraris "Viu el Montseny"
 - Visita guiada al museu
 - Arxiu històric municipal
 - Punt d'informació juvenil
 - Punt d'informació turística
 - Centre de documentació i d'informació del Parc Natural
- Biblioteca de la Caixa
- Llar de Jubilats
- Esplai infantil Can Son
- Ràdio Arbúcies
- Escola de Música
- Poliesportiu
- Camp de futbol
- Piscines Municipals
- Parc infantil Walt Disney
- Parc infantil Can Ferragut

EMPRESSES I NEGOCIS DESTINATS AL PÚBLIC EN GENERAL I AL TURISME

• TURISME CONVENCIONAL

Fondes i Hotels	7
Restaurants	4
Bars	17
Sala de màquines	1

• TURISME ALTERNATIU

Càmpings	1 (El Vidal)
Cases de residència a pagès	1 (El Crous)
Cases de colònies	4 (Els Corral del Mataró, El Congost, Casa Nova d'En Crous, Joanet)
Empreses turístiques	2 (Tot Montseny, Bèlit)

Piscines Municipals d'Arbúcies

no siguin estrictament forestals. Només es poden rehabilitar les masies velles, que es poden ampliar només el doble de la superfície existent. Segons el regidor de Turisme i Medi ambient de l'Ajuntament d'Arbúcies, Vador Tort, la potenciació del turisme ha de venir d'una banda per la millora de les infraestructures existents i en una promoció adequada a aquestes insatellacions. D'altra banda, està prevista la realització d'un alberg a Arbúcies. Amb això podrien captar-se nous visitants, vinguts de més lluny, que podrien fer nit al poble. Segons el regidor, la infraestructura hotelera d'Arbúcies hauria de millorar molt per poder-se ofertar turísticament.

QUE FAN ELS TURISTES I QUÈ PODEN FER?

Arbúcies ofereix molts serveis d'interès per al turistes. En primer lloc, cobreix l'assistència sanitària ja que disposa de Creu Roja i d'un CAP.

Però allò que preocupa més als visitants és trobar una bona oferta de lleure. Les instal·lacions esportives són especialment preuades per les joves generacions, que aprofiten els caps de setmana per fer esport, sobretot caminar o córrer i anar en bicicleta de muntanya. Arbúcies compta amb moltes pistes forestals per a realitzar totes aquestes activitats. En període de vacances les pràctiques esportives s'intensifiquen i a elles s'hi afegeix la natació. Arbúcies compta amb unes piscines municipals que a l'estiu fan el ple. Les piscines s'omplen gràcies a la població resident i als estiuejants i són una activitat

més dels espais infantils i els camps de treball. L'oferta cultural s'està potenciant i promocionant en els darrers anys. El Museu Etnològic del Montseny, La Gabella, que recentment ha celebrat deu anys, compta amb una sala d'exposicions que canvia de temàtica cada quinze dies. La Gabella té un servei de guiatge per dins el museu, però també promoció itineraris a

l'exterior, sobretot guiatges pel Parc Natural. Dels itineraris del Museu se n'encarrega un equip de professionals anomenat Bèlit. Els dos altres centres

municipals que estan duent una tasca important per reactivar el turisme són el Punt d'informació i el Centre de Documentació i Informació del Parc Natural. Tots dos tenen la seu a La Gabella. Són els serveis que donen a conèixer l'oferta turística de la vila i per tant són el millor lloc per orientar el públic. Des d'allà se'ls informa de quina via escollir en funció del tipus d'estada

que vulguin fer, el preu que vulguin pagar... L'altra funció important d'aquests dos centres és informar els visitants dels drets i les obligacions que tenen a partir que entren al Parc Natural.

UN CAMÍ MOLT LLARG PER RECORRER

Arbúcies porta encara un endarreriment en la potenciació del turisme, perquè ha basat els seus esforços en una bona industrialització. Així, tot i l'esforç dels darrers anys en matèria d'equipaments turístics, hi ha una gran mancança d'aparcaments. Els caps de setmana Arbúcies no pot absorbir el flux de cotxes que hi arriben i tampoc la quantitat d'autocars i molt sovint hi ha desordre circulatori. D'altra banda, la senyalització turística és encara insuficient. Calen senyals que guiïn als visitants als llocs de més interès i també cartells que informin sobre el comportament i hàbits a mantenir en la zona.

ALGUNES REFLEXIONS FINALS

BEGO URQUIZA

Bego Urquiza és geògrafa i és l'autora de l'estudi del turisme a Arbúcies, sobre el qual s'ha basat aquest Dossier.

La primera pregunta que cal plantejar-se és fins a quin punt Arbúcies canviarà la seva tradició industrial per fer una aposta decidida pel turisme i, concretament, pel turisme rural.

Al meu entendre que a Arbúcies es desenvolupi el turisme rural depèn bàsicament de dos factors: de la política que es dugui a terme des de l'Ajuntament i de les actuacions privades. Una proposta seria la de crear una espècie de Patronat on hi tingués cabuda tant el sector públic com el sector privat. La feina d'aquesta entitat seria marcar les grans directrius a assolir i promoure la inversió cap a aquest sector. Des del Patronat es podrien canalitzar els ajuts necessaris i centralitzar la informació. Ara és un bon moment per a desenvolupar un turisme rural, perquè cada dia més gent, sobretot vinguda de la ciutat, demana passar les seves estones de repòs i lleure en contacte amb la natura. Arbúcies està només a una hora en cotxe de Barcelona i rep sobretot el turisme de diumenge. Al marge de l'accessibilitat, la nostra vila ofereix als visitants un entorn natural divers, el del Parc Natural del Montseny. Des de sempre hem estat un centre receptor d'estiuejants i això ha incentivat serveis com el punt d'informació turística. Però, malgrat tot, el turisme no ha interessat de manera important, perquè Arbúcies és un poble bàsicament industrial. En aquest sentit la mentalitat dels vilatans és més d'obrers que no pas de comerciants. Crec que no s'ha de desapropiar el moment actual. No hem d'esperar que vinguin de fora, som nosaltres els arbucienques i arbucienques qui hem de fer funcionar l'engranatge turístic. Si deixem que les empreses turístiques vingudes de fora s'instal·lin a Arbúcies estem renunciant a que els beneficis repercuteixin sobre tots nosaltres. Això ha passat ja en moltes poblacions del Pirineu. Però hem de ser conscients que cal una política turística acurada, pensada i planificada que garanteixi la qualitat i, sobretot, que sigui respectuosa amb la nostra principal riquesa, el medi ambient.

UN EXEMPLE DE TURISME ALTERNATIU: TOT MONTSENY

Una de les activitats de TOT MONTSENY

Agrupa un seguit de professionals amb experiència en el camp de l'esport d'aventura, en el món del lleure i de l'educació ambiental. Intenten combinar l'esport i el contacte amb la natura; així ofereixen per exemple rutes amb bicicleta de muntanya, escalada i rappels i ponting. Els primers serveis de Tot Montseny van començar el juny de 1994 i el projecte encara està en fase de consolidació. Durant aquest any de rodatge es calcula que han passat per Tot Montseny unes 500 persones, sobretot grups organitzats. El ponting és l'activitat que té més demanda. Els usuaris són bàsicament gent jove i curiosament la majoria són de comarques i no tant de Barcelona. Tot i que potencialment el mercat més important és el barceloní encara els cal més promoció. Tot Montseny és encara una empresa poc coneguda, però juga amb l'avantatge de no tenir competència a aquesta banda del Montseny.

LA SELVA, LA COMARCA DELS PACTES?

E. RIQUELME
P. GARRIGA.

Una vegada analitzats els resultats electorals del 28 de maig, i després de la configuració dels nous ajuntaments, la comarca de la Selva s'ha constituït en la comarca dels pactes post-electorals. Poblacions com Blanes, Lloret de Mar i la mateixa capital, Santa Coloma de Farners no tenen un grup majoritari. Aquest fet permet realitzar múltiples apostes de cara al futur dels nous equips de govern; duraran tota la legislatura? quan es canviarà d'alcalde? són alguns dels comentaris que s'han sentit en aquests dies.

Fins ara els socialistes sempre havien aconseguit treure més vots que la coalició de CiU a Blanes, però aquesta vegada s'ha girat la truita. Malgrat aquest resultat, els grups d'esquerres encara són majoritaris en aquest consistori, tot i que no han arribat a cap acord de govern. Aquest fet ha

permès que el nou alcalde sigui el convergent Fèlix Bota, cap de la llista més votada, tot i que només té vuit dels vint-i-un regidors que formen el consistori blanenc.

Bota repeteix després de viure una situació semblant en la legislatura 91-95, quan també va governar amb

minoria gràcies als problemes que hi havia aleshores entre el PSC i IC. Posar d'acord tres formacions com IC, el PSC i ERC a Blanes no ha estat tan fàcil com inicialment podia semblar. Un cas força parell ha passat a Lloret de Mar, l'alcalde socialista, Josep Sala és qui ha obtingut més

regidors, però necessita del pacte amb IC per governar sòlidament. Un pacte que fins ara no ha existit i Sala torna a ser alcalde pel fet de ser el candidat de la llista més votada, tot i que només un regidor el separa de la majoria absoluta. Santa Coloma de Farners ja és un cas apart.

LA POBLACIÓ AMB MÉS LLISTES ELECTORALS.

La capital selvatana era la que tenia més llistes per escollir de tota la comarca. Un total de set formacions optaven al govern municipal. Aquest fet va provocar que ningú tingués majoria absoluta i finalment ha calgut un pacte entre CiU, la llista més votada i ERC. Aquest pacte deixava fora de joc al PSC, que perdria tres regidors i al grup independent dels ex-alcaldes de CiU, Jordi Iglesias i del PSC, Joan Arrú, tot i que sumaven un regidor més que ara fa quatre anys.

D'entre les principals poblacions de la Selva, a Anglès passava allò que ningú s'havia esperat, Josep Maria Feliu, del PSC perdria l'alcaldia després de setze anys. Inicialment hi va haver problemes per trobar cap de llista per CiU, però

Constitució de l'Ajuntament d'Arbúcies l'any 1983

Josep Bassols va optar finalment a tornar encapçalar el projecte convergent a la població. A Sant Hilari tot va quedar igual que com estava i Francesc Xavier Rossell tornava a guanyar per majoria absoluta, tot i que perdent un regidor. Ara CiU en té vuit i ERC tres. Pel que fa a la resta de poblacions de l'entorn d'Arbúcies cal destacar que continuen d'alcaldes Jordi Iglesias a Breda i Josep Ferrer a Riells. Tots dos es van presentar en aquesta ocasió sota unes sigles diferents de les eleccions del 91. Iglesias anava aleshores de cap de llista en un grup independent i va assolir l'alcaldia gràcies a un pacte de govern amb el PSC. A Riells, Josep Ferrer anava de número dos també en un grup independent, però va ser alcalde quan va signar un pacte amb els regidors de CiU, desbancant de l'alcaldia a Miquel Aparicio. En aquesta ocasió anava de cap de llista de Convergència i Unió. A Sant Feliu de Buixalleu, Vicenç Domènec repetia amb Convergència com a única llista que es va presentar. A Massanes, Joan Oliveres, de CiU derrotava una vegada més als candidats del PSC, mentre que a Espinelves, Dolors Rovira serà alcaldessa quatre anys més. Qui no ha tingut tanta sort és Emília Pujol, cap de llista de Convergència i Unió a Hostalric, que ha perdut l'alcaldia i tres regidors. El nou alcalde és Eugeni Medina, com a candidat de la llista més votada, la dels Independents d'Hostalric, amb cinc representants. Iniciativa per Catalunya va treure dos regidors. El substitut de Lluís Comalada a Caldes de Malavella és el cap de llista de CiU, Miquel Casas, tot i que només va obtenir set vots més que la llista d'ERC, que estava encapçalada per Pere Prat. Comalada va anunciar, ara fa uns mesos, que ni ell ni el seu grup es presentarien a les eleccions d'aquest any,

Escrutini electoral del 28 de maig de 1995 al col·legi electoral.

Gent esperant conèixer el resultat de l'escrutini el 28 de maig de 1995.

el que va provocar que CiU tornés a fer llista a Caldes després de desistir de fer-ne en els comicis del 91. Cal destacar també que per primera vegada el Partit Popular va aconseguir fer llista a cinc poblacions de la comarca de la Selva, un fet inusual fins aquests moments però que a ben segur anirà en augment en els propers anys. Convergència i Unió continua dominant majoritàriament en la nostra comarca, tot i que hi ha un cert augment del nombre de votants del PSC i un important increment per part d'ERC. Els grups independents perden força, tot i que en algunes poblacions s'han quedat molt a prop de ser la llista més votada.

A CATALUNYA TOT CONTINUA IGUAL.

Mentre tot això passava a casa nostra, a la resta de Catalunya les coses canviaven ben poc o no canviaven gens. Molt s'havia parlat que finalment la coalició Convergència i Unió aconseguiria resultats molt positius a Barcelona i en algunes poblacions del seu cinturó. Aquest fet li havia de permetre potser governar fins i tot a la Diputació més important del Principat. Finalment tot va quedar força igual i Pasqual Maragall serà quatre anys més alcalde de la ciutat comtal i Manel Royes president de la Diputació Barcelonina. Pel que fa a les altres tres

capitals; Girona, Lleida i Tarragona, tot continua igual que ara fa quatre anys i dues continuen en mans del PSC i l'altre té alcalde convergent. El 28 de maig va portar també un fet significatiu, convertint Girona en un cas gairebé únic a tot l'Estat Espanyol. Aquesta ciutat i La Corunya són les úniques capitals on els socialistes van augmentar en el nombre de vots. Les eleccions municipals també ens van mostrar que la força majoritària a Catalunya són els socialistes, ja que van superar en nombre de vots a la resta de grups. Aquest fet però, no es tradueix a la resta de comicis electorals, tret de les eleccions al parlament estatal, on també sol treure més bons resultats el PSC que CiU.

Entitats i Persones

Amb la col.laboració de 100 associats, l'associació ja fa uns dos anys que va sortir a la llum. Aquell dia, quan ens vàrem trobar a la Llar de Jubilats, en una trobada impulsada per en Jordi Bayés, que fou el primer president de l'associació, tots sabíem que els comerços necessitàvem agrupar tots els nostres esforços per tirar endavant.

Festa de la flor

Foto: J. Camps

ABICA, L'ASSOCIACIÓ DE BOTIGUERS

D'aquella reunió, va sortir la primera junta, un grup de voluntaris, amb una sola idea en comú, fomentar i promocionar, tant el nostre comerç com el turisme.

Els primers esforços varen ser els més difícils, ja que s'havia de fer l'estructura de cap i de nou. des del primer moment i sempre, la nostra

associació, ha intentat estar i situar-se fora de la política.

Nosaltres creiem que amb l'esforç i col.laboració de tots, farem avançar i prosperar, el comerç i el turisme al nostre poble.

TOTS UNITS FEM FORÇA. Això és un lema prou conegut, fem que aquest sigui el nostre.

Nosaltres, des de la junta no estalviarem esforços, ni hores de dedicació, però necessitem la col.laboració de tothom i acceptem tot tipus de crítiques constructives i l'aportació de noves idees.

I així tots consolidarem, la Festa de la Flor, la Trobada Boletaire, Jornades Gastronòmiques i altres activitats que fins ara hem portat a terme, amb força èxit.

En un futur, primer intentarem consolidar les festes existents, celebrarem la segona festa del botiguer i també una trobada nocturna per premiar i reconèixer l'esforç de botiguers durant tants anys de dedicació.

Aquestes quatre ratlles resumeixen, el funcionament i les activitats de la nostra associació.

Arbúcies estimada
Arbúcies apreciada
deixa't mirar
deixa't gaudir.
Tu tens els anys
tu tens el temps
la teva vida
està per damunt d'ells.

Arbúcies apreciada
deixa't mirar
deixa't gaudir.
Tu tens la pau
Tu tens l'amor
la teva plaça
és el teu cor.

Arbúcies estimada
Arbúcies apreciada
deixa't mirar
deixa't gaudir.
Tu tens la lluna
Tu tens el sol
la teva gent
és la que et vol.

Arbúcies estimada
Arbúcies apreciada
deixa't mirar
deixa't gaudir
Tu tens la gent
tu tens l'ambient
la teva ombra
és el Montseny.

L'AGRUPACIÓ SARDANISTA

L'Agrupació Sardanista neix com a entitat l'any 1976, fruit de l'impuls d'un grup de joves i a recés de les noves llibertats després del règim franquista, fins aleshores es feien solament ballades puntuals, Enramades, Festa Major, Aplec de la Capella, i les fites que l'Agrupació es plantejava eren fomentar les ballades, els curssets de formació, aprendre a ballar, comptar i repartir, cosa que fins ara s'ha portat a terme any rera any.

Els primers curssets per aprendre a ballar foren molt nombrosos, algun any es va superar el centenar d'inscrits, i es feien al camp de futbol, enguany el nombre d'inscrits ha estat de 28 petits i 6 adults. Ja fa uns anys que les classes s'imparteixen en el gimnàs del poliesportiu i es comencen passada la Setmana Santa i duren fins a la setmana anterior a les Enramades (creiem que d'aquesta manera la gent està més motivada), també val a dir, que l'Agrupació no solament ha fet curssets a Arbúcies, sinó que també ha esenyat la nostra dansa a Hostalric, Riells i Viabrea, Sta. Maria de Palautordera i Sant Hilari entre d'altres. Molta gent ens pregunta

perquè a Arbúcies no es fa un Aplec, la resposta és molt senzilla, el pressupost de l'Agrupació és molt limitat i creiem més en fer ballades durant tot l'any, que no pas en un sol dia, a més que això comporta molta gent a col.laborar i sempre recau la feina en les mateixes

persones ja que moltes formen part d'altres associacions. L'Agrupació els primers anys s'anomenava d'E i T, perquè no tenia estatuts propis i s'emparava en la Junta d'Embelliment i Turisme, que de fet era la que els anys anteriors a la

fundació de l'Agrupació organitzava les ballades a l'estiu. Des de l'any 1984 l'Agrupació ja té estatuts propis i des des d'aleshores que ens diem AGRUPACIÓ SARDANISTA D'ARBÚCIES.

Primera ballada de l'Agrupació Sardanista.

Foto Agrupació Sardanista

GUIA-PROGRAMACIÓ DE LES ACTIVITATS DE L'ASSOCIACIÓ PER ENGUANY

CURSET D'ENSENYAMENT DE BALLAR SARDANES

- Per a nens i nenes a partir de 6 anys

Dimarts dies: 18 i 25 d'abril
2, 9, 16, 23 i 30 de maig
6 de juny

De 7 a 8 de la tarda al gimnàs de l'ESCOLA DR. CARULLA

SOCIS: GRATUÏT – NO SOCIS: 500 ptes.

- Per a nens i nenes a partir de 6 anys

Dijous dies: 20 i 27 d'abril
4, 11, 18 i 25 de maig
1 i 8 de juny

De 10 a 11 de la nit al POLIESPORTIU

SOCIS: GRATUÏT – NO SOCIS: 1.000 ptes.

PER INSCRIPCIONS: EL PRIMER DIA DEL CURSET

GUIA D'AUDICIONS DE SARDANES

Data	Hora	Cobla	Lloc
10 de juny	18 h	Laietana	Plaça de la Vila
15 al 21 de juny		Vila de Blanes	ENRAMADES
28 de juny	22 h	Genisenca	Plaça de la Vila
5 de juliol	22 h	Laietana	Plaça de la Vila
12 de juliol	22 h	Genisenca	Plaça de la Vila
19 de juliol	22 h	Laietana	Plaça de la Vila
29 de juliol	18 h	Genisenca	FESTA MAJOR
31 de juliol	19 h	Laietana	FESTA MAJOR
1 d'agost	18 h	Genisenca	FESTA MAJOR
9 d'agost	22 h	Genisenca	Plaça de la Vila
16 d'agost	22 h	Laietana	Plaça de la Vila
23 de setembre	18 h	Genisenca	APLEC CAPELLA
24 de setembre	17 h	Laietana	APLEC CAPELLA

També s'han organitzat concerts emmarcats dintre la Diada del Soci. L'Agrupació la formen actualment 136 socis, dels quals 15 amb abonaments familiars. Les quotes representen la font principal d'ingressos de l'entitat i són de 1800 PTA anuals individual o bé de 4000 familiar anual. L'any 1992 vàrem acordar l'enregistrament d'un disc de músics locals o bé de temes relacionats amb la

nostra Vila, l'empresa era molt engrescadora i vàrem decidir tirar-ho endavant, malgrat l'alt cost econòmic. Després de fer un sondeig popular i algunes reunions de socis, començarem a buscar un esponsor, i ara amb la col.laboració de l'Ajuntament i altres entitats podem gaudir escoltant unes sardanes que amb el nom d'ARBÚCIES-SARDANES, ens omple d'orgull a tots. Moltes d'aquestes sardanes estaven

perdudes en algun racó i ara després d'aquest enregistrament fet per la Cobla Vila de Blanes i la difusió en ballades, aplecs i en les Enramades, la majoria de la gent ja les coneix. Vaig sentir un comentari d'un foraster durant les darreres festes i preguntava a un veí del poble: - Quina és aquesta sardana tant bonica? És una de les enregistrades en el disc d'Arbúcies... i l'home tot parat va dir: -

Teniu un disc de sardanes?... i tant, és de compositors locals i temes relacionats amb el poble, i va preguntar on el podia comprar. L'Agrupació edita una guia d'audicions cada any, si alguna agrupació, entitat o col.lectiu vol organitzar alguna ballada, ens oferim a fer la tramitació i si és a principis d'any també sortiria a la guia, remarcant l'entitat que ho patrocina. L'Agrupació, amb motiu de la celebració l'any vinent del XXè. aniversari de la seva fundació -1976-1996-, estem preparant i recollint material de tota mena: fotografies, programes, etc., relacionat amb les activitats de la nostra Agrupació, si disposeu de material us agrairíem que ens el féssiu arribar a qualsevol membre de la Junta.

MONTSE PLANA,
MARIA PUJOL,
ESTER SALOMÓ,
JAUME PUJOLRÀS

**FES-TE SOCI DE
L'AGRUPACIÓ
SARDANISTA**

Marxa de la Primavera
d'enguany.

Foto Organitzadors.

NOTÍCIES BREUS

XVI MARXA DE LA PRIMAVERA 1995

El passat dia 14 de maig, a les 7 del matí, s'obrien les inscripcions per poder participar a la Marxa de la primavera que va començar a les 8 h.

Quasi la totalitat dels 320 participants, (excepte dos que es van lesionar) vàrem acabar el recorregut de 15 Km. pels bonics paratges que envolten la nostra Vila. Al final se'ls va donar el record i esmorzar, pa amb tomàquet, botifarra amb all-i-oli i amanides.

A les 12 del migdia quan va finalitzar la marxa, la cinquantena dels organitzadors i uns quants participants van comentar amb satisfacció l'experiència i ens van acomiadar fins el proper any.

LES MOTIVACIONS CULTURALS

SOCIETAT

Des de molt de temps enrera la humanitat ha volgut posar límit al coneixement. Basant-se amb la sistematització de l'ús de la seva percepció ha intentat predir-ho tot. Moltes de les ciències del coneixement dediquen a aquesta qüestió el màxim esforç. Fa uns dies sentia en veu d'un conegut estudiós que: potser sí s'ha avançat en el coneixement de l'entorn de l'home per tal de controlar-lo però potser no ha passat així pel que fa al coneixement d'aspectes relacionats amb qüestions morals i inherents a l'home. Això em va portar a pensar de si realment seria, o ha estat, possible construir una teoria de la motivació, és a dir, un model pel qual sigui possible predeterminar a una persona a actuar d'una manera, sense lloc a error, però amb un respecte absolut als seus drets fonamentals, almenys segons l'arbitri actual.

LA TEORIA DE LA MOTIVACIÓ

A primera ullada, la qüestió que es planteja no interessaria a ningú però l'anàlisi de la realitat aclaparadora potser sí. Ja al segle XVII alguns dels cartesians plantejaven la qüestió i formulaven que si bé un autòmata es troba disposat d'una certa manera i el seu entorn es troba determinat, l'aparell es veu obligat a actuar d'una certa manera però l'home, en condicions semblants, només pot veure's incitat o inclinat a actuar d'un cert mode, no obligat. Això d'entrada manté difícil l'existència d'una teoria de la motivació.

L'AJUST CULTURAL

Quan en un entorn social, com ara el nostre (el poble o el país), existeixen uns esquemes d'interpretació de la realitat (un forjat cultural) distints òbviament aquests condueixen a formes de vida i tradicions diferents. Aquestes respostes culturals tenen uns elements diferenciadors.

L'hàbit de consum, si es pot dir així, de la producció cultural col·lectiva i les seves causes són molt diferents entre tota la gent d'aquesta col·lectivitat. És difícil per tant de tractar la cultura en termes econòmics i dir que l'oferta s'ha d'ajustar a la demanda. L'experiència demostra que no sempre responen.

LES OPCIONS EXTREMES

Les persones s'inclinen majoritàriament a copiar una plantilla universal resultat de viure en la generació de la informació omnipresent (la publicitat, els mitjans àudio-visuals, etc.). Això porta a l'individu a prendre un estatus cultural que pot arribar a marginar ja que reproduceix la idea d'una illa enmig del mar o de la palmera enmig del desert.

Per altra banda existeix una socialització de la cultura, més envejosa, dinàmica i avantguardista però alhora molt minoritària. Els qui la componen la necessiten com a nutrient fonamental i sentit d'identitat i d'existència.

DIGUES QUÈ FAS I ET DIRE COM ETS

Entremig hi ha una opció que combina les dues anteriors i que sociològicament és la més estudiada. La coneixem a través d'estudiar quin temps del lleure és emprat en inclinar-se o incitar-se en camins nous i no apresos. Els llibres que s'han llegit, els mitjans escrits, parlats o visuals que es freqüenten, la música que s'escolta o es compra, els llocs visitats, les pel·lícules o espectacles que es veuen, els hobbies o temes que ocupen i l'ús de l'escriptura són alguns bons indicadors per mesurar en quin nivell d'aproximació ens trobem d'un o l'altre.

Altres formes d'aproximar-nos a conèixer aquests aspectes passen per saber com de sovint visitem un museu o sala d'exposició, anem a un teatre, a un cinema o a escoltar un concert.

SOCIETAT

En el gràfic es pot veure quina evolució ha tingut la participació en la cultura socialitzada en pocs anys 1988-1995. És molt destacable el retrocés que hi ha en la pèrdua d'interès pel patrimoni col·lectiu i per la divulgació musical. Sembla evident que hi ha elements substitutius a aquests. És agradablement sorprenent la recuperació de l'interès pel teatre que guanya molts més seguidors.

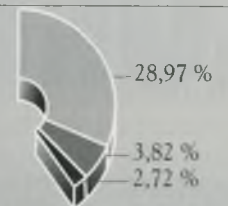
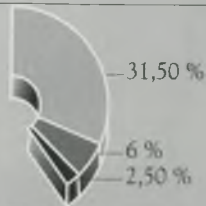
ACTIVITAT CULTURAL D'ARBÚCIES

En el darrer any, quantes vegades has anat...?

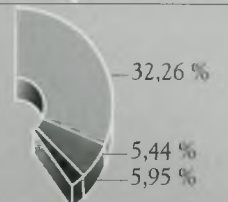
1988

1995

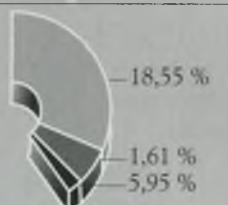
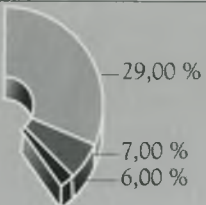
al museu

al teatre

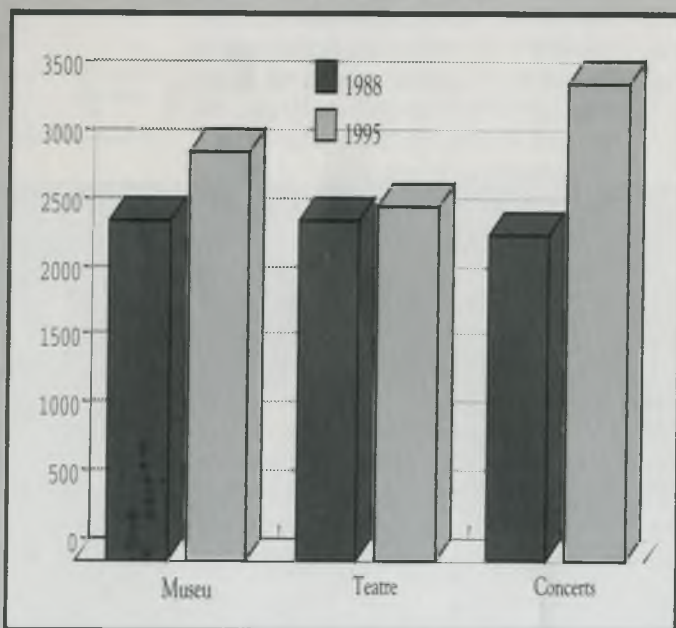
a un concert

- + de 4
- 3 o 4
- 1 o 2

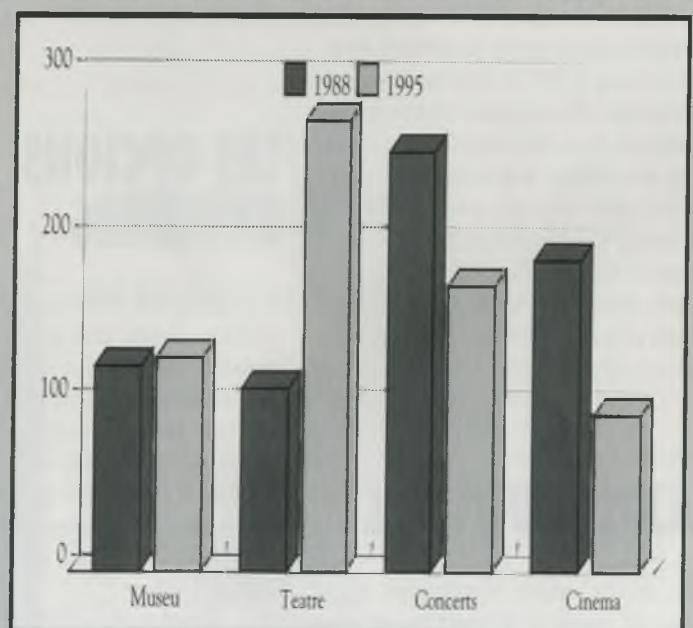
Enquesta realitzada pel Museu Etnològic del Montseny, La Gubella, 1995. Mostra enquesta: 200 persones amb procediments estadístics habituals

D'AQUESTA AIGUA NO EN BEURÉ

La població que resta passiva a l'oferta cultural és molt elevada. És evident que existeixen percepcions molt diferents de la realitat que no són motivades per aquesta oferta. El retrocés existeix en tots els casos com si funcionés la consigna "d'aquesta aigua no en beuré".

ELS ARBUCIENS INCONDICIONALS DE LA CULTURA

La població que és incondicional al fet cultural ha augmentat o s'ha mantingut en tots els casos, llevat del cinema. L'ampliació d'oferta àudio-visual entre aquests anys potser ha influït en aquesta caiguda.

INTERNET: EL LENGUATGE QUE MOLT AVIAT PARLARÀ TOT EL MÓN

El poder dels països i, per tant, de les llengües i cultures que els identifiquen depèn cada vegada més de la generació d'informació i del seu intercanvi. La utilització de les autopistes de la informació, ja disponibles per multitud d'usuaris a més de les empreses o els científics, accelera aquest procés. Internet ja deixa de ser una paraula estranya per la majoria de gent.

INTERNET és una xarxa informàtica d'intercanvi d'informació en la qual milers d'ordinadors s'hi connecten i uns 30 milions d'usuaris de tot el món hi accedeixen regularment per gaudir dels seus serveis. Aquestes xifres són totalment aproximades, i és gairebé impossible fer un càlcul real d'usuaris que hi participen, ja que augmenten a raó d'un 300% al mes.

A Espanya, fa sis mesos, únicament hi havien dues empreses que donaven accés total a Internet. Actualment hi ha 9 empreses, algunes d'elles amb nodes a les principals capitals de l'estat.

QUÈ ES POT FER AMB INTERNET?

Aquí us deixo uns pocs exemples de serveis als que es pot accedir mitjançant Internet. Encara que n'hi ha moltíssims més.

A Través del servei WWW (WORLD WIDE WEB)

- Consultar les borses de tot el món.
- Llegir el diari.
A Catalunya podem llegir el diari AVUI a través d'INTERNET. Aquest diari va ser la primera publicació de l'estat espanyol en disposar d'un WWW propi a INTERNET. També es pot llegir la publicació "EL TEMPS" i el diari "EL PERIÓDICO". D'altres ja estan en fase d'implantació a la xarxa. També podem llegir els principals diaris de tot el món.
Es calcula que a l'any 1999 un 30% dels lectors utilitzaran aquest sistema, en substitució del format convencional de paper.
- Consultar la discografia, biografia, lletres de les cançons, concerts,... dels nostres grups/cantants musicals preferits.
Hi ha WWW de *Beatles*, *Nirvana*, *Rolling Stones*, *Roxette*, *U2*, etc.
Alguns WWW també permeten escoltar els darrers èxits i visualitzar videoclips a través del nostre ordinador.
- Buscar documentació sobre un tema concret. Un 80% de les Universitats de tot el món estan connectades a INTERNET. Els estudiants utilitzen molt aquest servei per a intercanviar-se informació.
- Consultar catàlegs de biblioteques nacionals o internacionals, fer comandes de llibres, etc.
- Fer reserves d'hotels a qualsevol racó del món.
- Obtenir plànols de qualsevol ciutat del món.
- Connectar-se amb organitzacions com "Greenpeace" o "Amnistia Internacional", ja sigui per rebre informacions, col.laborar-hi, o denunciar fets que arribaran als responsables dels mateixos mitjançant la xarxa.

QUÈ ES NECESSITA PER CONNECTAR-SE A INTERNET?

N'hi ha prou amb un ordinador personal, i un mòdem (aparell que serveix per connectar qualsevol ordinador a la xarxa telefònica). No es requereixen

grans coneixements informàtics per moure's per Internet. Qualsevol persona que sàpiga utilitzar mínimament el programa Windows ho pot fer.

QUIN PREU TÉ CONNECTAR-SE A INTERNET?

El preu varia molt en funció de les hores que pensem connectar-nos, de les tarifes del proveïdor d'Internet al qual ens connectem, així com de l'hora del dia que ho fem i dels serveis als quals volem accedir.

L'opció més barata és contactar amb un sistema que es connecti un parell d'hores al dia per recollir MAIL i NEWS (correu electrònic). D'aquesta forma la connexió es totalment gratuïta. I tan sols hauríem de tenir en compte el cost de la trucada telefònica. L'inconvenient és que solament aprofitarem un 15% dels serveis que ofereix INTERNET.

Si volem tenir accés total a la xarxa, ens haurem de donar d'alta en un proveïdor d'INTERNET. Aquest ens cobrarà una quota d'alta, que només es pagarà una vegada i una quota mensual. La quota d'alta pot variar entre

les 1000 i les 8000 PTA, i la quota mensual pot variar d'entre les 1500 i 3500 PTA segons el proveïdor. Haurem de tenir en compte que amb aquesta quota tan sols podrem accedir unes 3 hores mensuals a INTERNET, i que per cada hora addicional haurem d'abonar entre 250 i 1000 PTA.

JORDI CORNET I MONTES
jcornet@intertex.es
 (adreça electrònica d'INTERNET)

TELÈFONS D'INTERÈS DE PROVEÏDORS D'INTERNET.

ABAFORUM	(902) 10.22.10
BIT MAILER	(91) 401.25.51
GOYA	(91) 413.48.56
IBM	(900) 100.400
OFF CAMPUS	(902) 32.00.32
RAN INTERNET	(91) 535.06.34
SARENET	(902) 23.90.76
SERVICOM	(902) 22.66.22
HISPANET - Girona -	Accés a partir del mes de setembre

PERSONATGES DEL PASSAT

Inauguració de les Escoles Nacionals d'Arbúcies, l'any 1916, apareguda en el diari ABC, el 27 de setembre de 1916.

Foto AHMA

DR. VALENTÍ CARULLA I MARGENAT (1864-1923)

Enamorat de l'escola primària, i preferentment de la nacional, recorria els pobles, amb fe d'apòstol, per aixecar l'esperit dels seus veïns; convocava al seu despatx als alcaldes i als majors contribuents per a facilitar-los el mitjà per obtenir diners per a la construcció de les escoles; sol·licitava als Governos el material necessari per a les noves classes; parlava amb Ministres, realitzant freqüents viatges a Madrid per a obtenir els majors avantatges de càrrec docent, i abandonava la seva clientela com a metge i altres obligacions de càrrec privat, per a consagrar-se en cos i ànima al laboriós treball que exigia el rectorat. Els seus amors van ser l'escola i els malalts de l'hospital Clínic. Per ells va donar-ho tot, fins i tot la vida. Aquestes paraules foren escrites per Manuel IBARZ (inspector que visità sovint Arbúcies) l'any 1923 amb motiu de la mort del Dr. CARULLA. En elles s'hi

perfila un tarannà de persona d'acció amb esperit de servei al poble, lluitant per a garantir dues necessitats bàsiques, l'educació i la salut.

El Dr. Valentí CARULLA i MARGENAT va néixer a l'antiga població de Sarrià (Barcelona) el 5 d'agost de 1864. La seva família era molt modesta, però fou un bon estudiant que amb intel·ligència, esforç personal i voluntat, va arribar a cursar les carreres de farmàcia i de medicina.

Va dedicar-se a l'ensenyament superior. L'any 1904 va ocupar la càtedra de Terapèutica de la Facultat de Medicina. Paral·lelament va intervenir en la gestió de l'Hospital Clínic de Barcelona. L'any 1913 accedí al càrrec de Rector de la Universitat de Barcelona, el qual ocupà fins a la seva mort. Va ser un home molt actiu en el camp de la ciència mèdica i

en el món de la docència. Era membre de nombroses associacions i acadèmies científiques, col·laborava en unes quantes revistes i publicà diversos llibres (*Lecciones de Patología general, Las aguas medicinales naturales en el tratamiento de la tuberculosis, Notas de higiene aplicada*, entre d'altres). Va rebutjar càrrecs polítics i en una ocasió (any 1921) va arribar a presentar la dimissió com a rector per tensions amb el Ministeri de Madrid, dimissió que no li va ser acceptada. Rebé el títol de Marqués (1917) a petició del col·lectiu de mestres gironins com agraïment a la seva tasca. Morí sobtadament, el 21 d'octubre de 1923, mentre pronunciava un discurs en una Assemblea de Farmacèutics. Feia temps que malaltjava però no va voler reduir les seves activitats. El seu traspàs va ser molt sentit i va ser objecte de nombrosos

homenatges quedant-ne constància en la premsa i especialment en una publicació periòdica que es deia *El Magisterio Gerundense*, capdavantera de la renovació pedagògica a principis de segle.

Persona de gran cultura i capacitat de treball, els que el conegueren deien d'ell que era un home senzill, modest i generós. El més excepcional de la seva biografia és l'interès que sempre va mostrar per l'ensenyament públic primari. Ell, tot un Rector d'universitat, treballava per l'educació dels més petits, organitzava activitats de perfeccionament del magisteri, encoratjava els mestres i enaltia públicament el seu paper social i, sobretot, promocionava la construcció d'escoles en les poblacions del seu districte universitari. Només a Catalunya i durant els seus 10 anys de rectorat es construïren 120 escoles, 28 de les quals foren a les comarques de Girona.

Un dels llocs que es va veure beneficiat per la seva mediació va ser Arbúcies ja que, gràcies a l'impuls que ell va donar, l'any 1916 es van estrenar unes noves escoles públiques, Escoles Nacionals, tal i com les anomenava tothom. Les noves escoles van suposar una notable millora en les instal·lacions dedicades a l'ensenyament públic ja que podien acollir nenes i nens en un mateix edifici en aules espaioses, ben il·luminades i en òptimes condicions higièniques. Sovintegen les referències al Dr. CARULLA en les actes municipi-

pals: criticant deficiències, fent propostes, donant el vist-i-plau al terreny, promovent un sistema de prèstec pel sistema d'obligacions per subscripció popular, gestionant o donant material per a les noves escoles, i més tard recolzant la graduació de l'escola de nens.

Així consten les gestions que, juntament amb el Dr. CARULLA, feren l'alcalde Claudi PONS i el regidor i representant en l'Ajuntament en la Junta Local d'Instrucció Pública Josep POL i PUJATÓ. Les escoles es varen inaugurar el 24 de setembre de 1916, en el marc de l'aplec de la Capella, i va resultar una gran festa que va quedar recollida en els diaris de més difusió. Els mestres que estrenaren les escoles foren En Pau BOSOM i VIDAL i Na Carme CREUS i PLA. L'Ajuntament en agraïment al Dr. CARULLA, li dedicà un Passeig el desembre de

1916 i més recentment les escoles públiques varen rebre el seu nom.

A través de les ressenyes que han quedat d'alguns dels discursos del Dr. CARULLA, podrem fer-nos una idea del seu pensament, el qual cal emmarcar en la societat de l'època.

El Dr. CARULLA manifestà en diverses ocasions que s'havia d'aconseguir una escola amb bones condicions higièniques i pedagògiques.

Preocupeu-vos, abans que tot, pel bons locals escolars. Els infants s'inicien en l'ensenyament, no amb el llibre, sinó amb les coses que l'envolten, els objectes reals i les seves formes, la contemplació de la Natura i els seus fenòmens, la intel·ligència despertant aptituds i vocacions, exercitant la voluntat en la pràctica del bé i formar el caràcter.

En la inauguració de les escoles d'Arbúcies va comen-

tar que *la bondat sense cultura és relativa, la cultura sense bondat és una desviació de la ment i que una i altra conjuntament era l'ideal que tot-hom havia de perseguir.*

Els continus conflictes socials de principis de segle feren dir al Dr. CARULLA que la pacificació social neixia en l'escola nacional, la de rics i pobres, l'única popular i exposava amb una gran lògica que els rics estaven obligats a buidar les seves butxaques, contribuint a l'edificació d'escoles noves.

En el discurs de clausura d'unes conferències pedagògiques s'expressà així: *Vinc a dir-vos lo que que dec respecte al gran paper del Mestre. El seu parer és el primer de tots els socials. La seva missió és molt enlairada. Per això és missió de sacrifici. Al fer educació procureu que sigui integral: moral, física i de intel·ligència, i per aquest ordre cal considerar-la. El pare vol primer que tot que el fill si-*

gui bo. Després que sigui robust. Per últim que sigui savi.

En una altra ocasió defensà que s'havia d'afavorir l'accés a la universitat a alumnes amb capacitats de classes populars, criticant en canvi els que hi podien anar però no ho aprofitaven.

Avui a Arbúcies, el Dr. CARULLA té el millor homenatge que podia rebre: un passeig que és l'eix de la zona escolar pública de la Vila, amb el Col·legi Públic que porta el seu nom i l'Institut d'Ensenyament Secundari Montsoriu. La figura del Dr. Carulla ens convida a ser hereus del tarannà que tan bé va saber infundir als arbucians del seu temps i a procurar tenir uns centres amb instal·lacions i condicions el més òptimes possibles.

JORDI PUJADAS I RIBALTA
Mestre i ex-director del C.P. Dr. CARULLA

EN PEPET POL

En Josep Pol i Pujató nasqué a Arbúcies el 14 d'abril de 1875, fill de Francesc Pol i Jover (llaurador i propietari) i de Rosa Pujató. D'aquest matrimoni nasqueren tres fills: la Rita, la Pietat i en Josep, que aviat quedaren orfes de mare.

En Francesc Pol es tornà a casar amb Maria Aregay, també vídua, amb la qual tingué tres fills més: en

Florenci, la Carme i la Montserrat.

Els primers anys de la vida d'en Pepet Pol (Josep Pol i Pujató), transcorregueren a pagès, a prop del poble, en la casa 59 del quarter primer, segons la divisió del terme d'Arbúcies, vigent aleshores.

L'any 1905 en Pepet Pol viu al carrer Sorrall núm. 80, i estava casat amb

Magdalena Sala Bodoy, amb qui tingueren dos fills: en Francesc (nat el 1902) i en Salvador (nat el 1907); un seria serreller i l'altre electricista.

L'any 1910 té la seva residència al carrer Camprodon i ja és vidu. Tanmateix després es casà en segones núpcies, amb Carme Torres i Masmiquel.

A partir d'aquestes les seves intervencions en la vida pública municipal sovintejaren. En un altre article d'aquesta revista, veiem com fou regidor d'ensenyament i intervingué en les gestions per a la realització de l'escola pública Dr. Carulla. Però no serà fins els anys 30 d'aquest segle, que en Pepet adquirirà gran rellevància.

Efectivament el 5 de juny de l'any 1931 és elegit alcalde d'Arbúcies, en les llistes d'Esquerra Republicana, càrrec que deixà el 3 de febrer de 1934, per reempendre'l el 25 d'octubre de 1936, fins el 25 de juny de 1938. Des d'aquesta data fins a final de la guerra civil a Arbúcies (4 de febrer de

1939), roman a l'ajuntament com a regidor. D'entre les seves accions de govern cal assenyalar la seva preocupació per l'ensenyament, que es traduí en la construcció de les escoles republicanes. La darrera residència a Arbúcies fou en el republicà carrer d'Àngel Guimerà (carrer de la Pietat).

En Josep Pol i Pujató fou empresonat en acabar la guerra, després de reprendre l'alcaldia en moments difícils, en esperar l'entrada de les tropes franquistes. Finalment morí el 27 d'agost de 1945 als 70 anys, de bronquitis, a la presó provincial de Salt.

Però la figura d'en Pepet Pol no és tan sols pel seu tarannà polític, sinó pels trets definidors del seu caràcter i per la seva activitat cultural. Era un home de bonhomia reconeguda, fins i tot pels seus rivals polítics (el que és de mèrit en una època conflictiva com la que va viure). També era un persona de caràcter bohemí, en consonància amb el seu esperit artístic. En Pepet Pol,

En Pepet Pol, fotografiat a la presó de Salt. A baix a l'esquerra, amb piça.

Foto AHMA

al qui unia una estreta amistat amb l'estiuejant il·lustre Santiago Rusiñol, fou escultor, pintor i escriptor. D'aquesta amistat se'n fan ressò les actes municipals arran de la mort del pintor. Malauradament de l'obra d'en Pepet Pol poca cosa en conservem, només una petita composició literària de caràcter satíric, a part d'altres obres menors, que fa un simpàtic repàs de la societat arbucienca, a través dels cognoms i motius de les seves gents. L'obra en qüestió s'anomena *Pel.lícula sense pantalla de la vila d'Arbúcies*, i està escrita amb el pseudònim de Pepet de Pujals i el Noi de Tona.

Sortosament la seva memòria es va recuperar i l'actual ajuntament li va retre un homenatge l'any 1990 i li dedicà una plaça de la vila. Amb el seu record recuperem una part del patrimoni i de la cultura arbucienca i montsenyena.

JOSEP MANUEL RUEDA I TORRES.
Dir. del Museu Etnològic del Montseny

Nota:

Per aquest article ha estat consultat el pròleg de l'esmentada publicació: "*Pel.lícula sense pantalla de la vila d'Arbúcies*"

RND. DR. RAMON PAGÈS I OLIU.

Encara hi ha moltes persones que guarden el record de mossèn Ramon Pagès. Unes perquè el varen conèixer i altres perquè ens han explicat algunes coses d'ell.

Ramon Pagès i Oliu va néixer a Arbúcies el 18 de maig de 1884 i fou batejat a l'endemà. Des de molt jovenet va manifestar el desig de ser sacerdot i en efecte aviat va començar els estudis sacerdotals dels 3 primers anys, de llatí i humanitats, en la preceptoria d'Arbúcies que impartia Mn. Josep Candelich. Va continuar els seus estudis en el Seminari de Girona, obtenint sempre les millors qualificacions. Com que encara era massa jove no pogué rebre l'ordre sacerdotal. Estudià al seminari Pontifici de Tarragona, on es doctorà en Sagrada Teologia. Un cop ordenat, cantà la seva primera missa a la Capella de la Pietat d'Arbúcies, el dia 22 de juliol de 1909. Va ser destinat de coadjutor en la parròquia de Sant Miquel de Campmajor, exercí aquest càrrec durant un any. Posteriorment ocupà el càrrec de professor en el Seminari col·legi de Santa Maria del Collell, durant 15 anys. Després visqué la resta de la seva vida a la vila natal on regentà un benefici que obligava a l'ensenyança d'una escola primària parroquial. Impartí les seves classes a l'es-

cola de Sant Lluís Gonzaga. Tot i que l'escola era de nivell primari va difondre coneixements de nivell superior, això va ajudar als seus alumnes a aconseguir nivells educatius superiors.

Fou consiliari dels joves d'Acció Catòlica d'Arbúcies, amb les seves ensenyances religioses i socials sabia comunicar vida i entusiasme a tots. Va col·laborar en les revistes locals "El Baix Montseny" i "La Riera".

Es distingí per haver fomentat la devoció a la Mare de Déu de la Pietat, de la qual predicava sovint en la festa de l'aplec. Va realitzar una adaptació del virolai del Collell a la Verge de la Pietat.

A més de dedicar-se a l'ensenyament no va deixar de banda el seu ministeri, aprofitant el seu dot d'orador varen ser innumerables les prediques que va fer. El mateix dia de l'inici de la Guerra Civil de 1936 anà a Blanes a predicar, sense fer cas de les advertències del perill que corria. La seva resposta va ser que havia donat paraula i que havia de complir-la.

Durant la rebel·lió s'amagà en una casa d'Arbúcies; sembla que algú el delatà. El matí del 4 de setembre de 1936 un comitè de Granollers del Vallès, prèviament instruït varen practicar un registre

en el domicili on es trobava. Se l'emportaren detingut en un cotxe i al cap de poca estona era vilment assassinat en la carretera d'Arbúcies a Breda en el terme de Sant Feliu de Buixalleu. Entre els seus assassins hi havia un ex-seminarista del Collell a qui havia suspès. Fou enterrat en el mateix lloc fins acabada la guerra, llavors es traslladaren les seves despulles en el cementiri d'Arbúcies on reposa actualment.

La Vila com a homenatge al seu fill il·lustre i màrtir li va dedicar un carrer: carrer del Dr. Ramon Pagès.

- JOAN ILLA

Mn. Ramon Pagès.

Foto AHMA

MN. RAMON BANÚS I PRAT

Aquesta propera Diada Nacional de Catalunya (11 de Setembre) es complirà el primer centenari de la mort del Mn. Ramon Banús i Prat, que va ser rector de la Parròquia d'Arbúcies durant 37 anys.

Mn. Ramon Banús era natural de Joanetes (la Garrotxa). Fill de Joan Banús, pagès de Joanetes, i de Paula Prat de la Cot.

Va arribar a la Parròquia d'Arbúcies com a Ecònom el dia 5 d'agost de 1858. El dia 5 de desembre del mateix any a les nou del matí va prendre possessió com a Rector de dita parròquia a l'edat de 35 anys. Després de la presa de possessió va tenir lloc la benedicció de la campana del finestrall de ponent. Aquest acte va comportar una gran expectació perquè la campana fou construïda a la mateixa vila fonent la vella que estava esquerdada i datava segons una inscripció del 1653.

Al llarg del seu rectorat a la nostra vila es va trobar amb diverses dificultats de tipus polític:

- La reimplantació de la llei de desamortització dels béns de l'església.
- Diversos religiosos, fills d'Arbúcies, es trobaven afectats per causa de l'exclaustració.
- L'any 1870 tots els sacerdots de l'arxiprestat de Sta. Coloma de Farners, quan ell n'era l'arxipreste, van manifestar la negativa de jurar la constitució del 69.
- Durant la tercera guerra Carlina es clausuren les esglésies de St. Pere Desplà i Lliors.

Durant els anys 1872-73 l'església parroquial fou ocupada com a caserna militar, primer pels carlistes i després pels republicans. Hagueren de traslladar tots els objectes sagrats i fer les celebracions a la Capella de l'Hospital i de la Pietat.

El 1860 per tal de reeixir les antigues parròquies de Lliors, Sant Pere Desplà i St. Climent va realitzar diversos projectes, els quals no varen prosperar, però va aconseguir que li aportessin un altre vicari per tenir cura del servei dels feligresos.

Sembla ser que Mn. Ramon Banús era molt estricte amb el cànon de l'església. Una mostra és la negativa de donar sepultura eclesialística a un difunt - que s'havia suïcidat i havia manifestat estar en desacord amb l'església - malgrat les pressions de la família i de diverses personalitats.

Quant a la seva tasca pastoral constituï les confraries de:

St. Antoni l'any 1859, el Sagrat Cor de Jesús el 1869 i les Filles de Maria el 1880. En aquest mateix any, 1880, celebrà la Santa Missió predicada pels Pares Jesuïtes.

El 23 de juny de 1891, amb domicili al

carrer Camprodon, 32, es constituï el Centre Catòlic popular.

Durant el seu rectorat va trencar una tradició que existia des de la fundació de la parròquia. La tradició consistia en que els pagesos es prestessin a fer uns serveis, a canvi de disposar d'uns privilegis, un dels quals era el de tenir bancs propis dins l'església. Al llarg dels anys aquests serveis es van anar renovant i es pagaven amb cera i blat anomenat de Vigílies. L'any 1874 Mn. Ramon Banús ho va excloure. Una tasca important que dugué a terme va ser la d'ordenar l'arxiu parroquial classificant els papers, relligant i posant índex i fent un inventari de tots els llibres guardats a la parròquia, que són els que hi ha actualment. També deixà diverses notes importants i va fer un resum de la història de la parròquia d'Arbúcies.

JOAN ILLA

ANIMALS VERINOSOS DEL MONTSENY

En aquest article el Dr. Xavier Burcet analitza diferents aspectes prou interessants, de dos representants de la nostra fauna: els escurçons i els escorpins. Dos dels animals per altra part més verinosos, i amb els que cal tenir especial cura. L'article també incideix en les mesures i tractaments emprats davant la seva pessigada o mossegada.

Només dos animals poden causar lesions greus a l'home :

1) l' *Escurçó*.

2) l' *Escorpi*.

Ambdós són freqüents en les nostres contrades , i en part causat pel despoblament de les nostres muntanyes, amb la qual cosa, els boscos, molt més bruts, són cau i amagatall fàcil per aquests dos animals. Hi ha però, d'altres serps, que tot i ser més grosses no són verinoses i que mantenen un equilibri biològic important amb d'altres espècies : rosegadors, altres rèptils, etc .

A) COLOBRA D'ESCLAPI:

de fins a dos metres de llargada, de color groc verdós i de cap petit, es mou molt ràpid i s' enfila inclòs per arbres verticalment, es poc comuna també s'anomena COLOBRA BOSCANA.
ELAPHE LONGISSIMA.

B) COLOBRA D'ESCALA:

de fins a 90 cm ,els exemplars joves tenen un dibuix cridaner a l' espatlla , no és verinosa, és abundant en conreus, també anomenada *serp BLANCA*.
ELAPHE SCALARIS.

C) COLOBRA DE COLLAR:

fins 90 cm , gris amb taques negres, les femelles son més grosses , viuen en llocs pantanosos. Es defensen amb una glàndula anal *puudenta*. Viu a pantans i torrenteres. *NATRIX NATRIX*.

D) COLOBRA ESCURÇONERA:

de 70 cm , color gris . verdós viu prop de llocs amb aigua menja animals aquàtics.
NATRIX MAURA.

E) COLOBRA LLISA:

Poc freqüent, en terres baixes de fins a 70 cm, color gris , línia fosca al coll
CORONELLA GIRONDICA.

F) ESCURÇÓ:

De fins a 70 cm, color gris i amb una ziga-zaga fosca a tota l'espatlla, el cap molt ben diferenciat del cos, el nas aixecat amunt (més en *V. Latasti*), pupil·la vertical, el cos ample, cap triangular. És verinosa, freqüent en llocs bruts. *VIPERA ASPIS*.

En les nostres contrades , es troben (contacten) dues subespècies l'ESCURÇÓ EUROPEU (*V. Aspis*), més gruixut, amb més verí i més grossa 40-70 cm. (Existeix un sèrum específic pel verí d'aquesta serp). Així doncs també trobem l'escurçó: *Vip. Latasti*, ("ocicuda"), amb el nas més aixecat també verinosa li agrada enfilar-se per matolls, més prima i llarga (comarca OSONA).

* Actualment la població d'aquests animals és estable , després d'uns anys en franca regressió, (despoblament, insecticides, etc) han baixat dràsticament, alterant el dèbil equilibri ecològic en què es troben.

* Normalment aquests rèptils MAI ataquen espontàniament, i només ho fan si són molestats, o si involuntàriament se'ls trepitja o molesta, llavors a través de dues dents incisives en la part superior de la boca INJECTEN de 20 a 40 mg de verí a la víctima.

Exemplar d'escurçó (*VIPERA ASPIS*)

MOSSEGADA DE SERP. ESCURÇÓ:

- A Catalunya VIPERA ASPIS i VIPERA LATASTI.
- La meitat de les serps són verinoses, la Víbora es la més freqüent:
 - de 30 a 70 cm.
 - cap triangular. zig-zag fosc dorsal.
 - petites escames.
 - pupil·la Vertical.
 - glàndula verinosa al Cap, la mossegada la contreu injectant el verí per afilada dent superior.
 - inoculat de 3 a 35 mg. de verí.
 - símptomes de segons a hores :
- Reacció local:
 - Inflamació-Infecció.
 - Hipersensibilitat per neurotoxicitat.
- Reacció general del verí:
 - Tromboflebitis (F. Coag).
 - Edema (inflamatori).
 - Anèmia (hecuolisis): Trencant els G. Rojos.
 - Hipertensió (V.Actives).

MESURES A PRENDRE :

- ACUDIR A CENTRE HOSPITALARI.
- REPÒS TOTAL (L'exercici mobilitza el verí)
- DESINFECCIÓ DE LA FERIDA.
- APLICAR GEL (Retarda l'absorció)
- NO ES RECOMANABLE FER INCISIONS (Si el temps de trasllat és curt)

- INCISIONS I SUCCIÓ A TRAVÉS DE PLÀSTIC O VENTOSSES. (Si el temps de trasllat és llarg)
- NO FER TORNIQUETS.
- EL SÈRUM NO SEMPRE ÉS EFICAÇ. (perill reaccions d'Hipersensibilitat, S. Anafilàxia)
- A la zona de les Guillerries - Montseny , hi ha el contacte entre l'escurçó terrestre, més gros, propi d'Europa (V.aspis), i l'escurçó amb tendència arborícola, i que s'enfila per arboços i plantes, més prim i llarg, (V. LATASTI) ambdós són verinosos. Aquesta tendència a pujar per arboços, ha donat la creença no demostrada que s'han "Repoblat" des de l'aire.
- Els sèrums disponibles , ens arriben de l'Institut PASTEUR de París, que en fabrica per tot Europa. Però a la Península hi ha un subtipus d' escurçó (ibèric) per al qual no es disposa de sèrum específic així el sèrum de París, molt correcte per a les pessigades de serps a Europa no serveix completament a les nostres contrades.
- Els metges, tampoc podem usar el sèrum alegrement, perquè pot donar temudes reaccions anafilàctiques en persones sensibles, així sovint és convenient derivar el malalt a l' hospital, on les complicacions es poden tractar amb més mitjans , el malalt sol quedar 24-48 h ingressat.

ELS SÈRUMS :

Fabricat a l'INSTITUT PASTEUR DE PARÍS, és polivalent per als escurçons europeus (alguns diferents dels nostres) V. ASPIS, V. BERUS, V. AMMODYTES, V. URSINII.

- EL SÈRUM, també pot causar reaccions greus per hipersensibilitat, a vegades pitjors que la pròpia mossegada de la serp, i cal col·locar-lo en medi hospitalari preferentment, al voltant de la lesió, o arrel del membre afectat, o amb sèrum a la vena (Hospital).

PER ÚLTIM, TRES CURIOSITATS:

- Fa pocs anys al pla de Coll de Té uns bosquerols estaven netejant uns prats d'herba plens de falgueres, i varen haver de desistir, perquè trobaven dalt de moltes falgueres, escurçons (v. Latasti).
- El passat estiu un excursionista acampat prop de les fonts d'entrada al poble, en voler donar el tomb al sac de dormir va ser pessigat per un que s'havia apropiat del sac ja que hi trobava escalfor.
- També fa molts anys, un pagès de Joanet, en posar-se les botes es va trobar amb un escurçó que es va atipar de mossegar-li el peu.

L' ESCORPI :

ARÀCNID DE L' ORDRE DELS ESCORPINS, amb el cos dividit en tres segments el primer o PROSOMA o cefalotòrax, cobert per un escut dorsal, el MESOSOMA o preabdomen, que és ample i format per 7 segments , i el METASOMA o POSTABDOMEN, molt més prim llarg i mòbil i rep el nom de cua.

En l' últim segment del metasoma hi ha una glàndula verinosa que comunica amb un inflament i que acaba en un agulló.

Els pedipalps son molt desenvolupats i acaben en una forta pinça amb que agafen llurs preses i les immobilitzen amb l'agulló verinós que poden doblegar fins a sobre el cap. Respiren per quatre parells de sacs pulmonars. De dia resten sota les pedres i de nit surten a caçar.

La fecundació precedida per una dansa, i la femella al final sol matar al mascle i menjar-se'l.

Són Vivípars i la femella porta a sobre l'esquena les petites cries, al néixer.

El verí dels escorpins africans i d'Amèrica del Sud és molt perillós fins i

tot pot ser mortal, a Europa la pessigada és dolorosa i molesta.

Als Països Catalans són freqüents en llocs secs i càlids amb les subespècies : BUTHUS OCCITANUS (llocs calcaris) l'ESCORPIUS FLAVICANDIS (és negre, en llocs silícics) i BELISARIUS XAMBEUI que és negre i cec i viu en grutes del Pirineu.

Els paletes en desescombrar cases velles en troben sovint i en són les principals víctimes, així com també els bosquerols, en les piles de llenya seca.

XAVIER BURCET I DARDÉ
Metge

BIBLIOGRAFIA:

- Alumnes de 3r de BUP i COU de l'Institut de Batxillerat A. SATORRAS.- "El Montseny i Les Guillerries: Paisatge, mite i literatura".- L'Aixernador.- Argentona, 1990
- AA.VV.- "Animales venenosos de la Península Ibérica".- Medicina Rural.- Setembre 1993

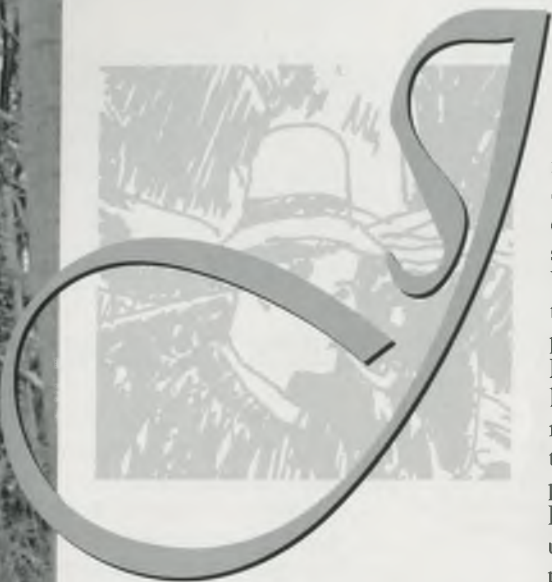
AGRAÏMENTS:

Sr. Emili GAROLERA. (Propietari Forestal)

Escorpi

EL VELL I EL BAR

ust en el moment en que tot el volum d'aire es condensa i es transforma en el sòlid fons d'una pintura, una testa coronada amb perpètuos blancors, lluent, com a punt d'esclatar en mil gotes de desglaç, entra, camina, i -sense dir res-s'asseu.

Un somriure que forma part de la mateixa fesomia del vell saluda als companys que mal dissimulen l'espera.

En Boujan rectifica un posat parent de la indiferència i gira la mirada que tenia fixada en la taula al costat on quatre jugadors celebren el ritual d'una partida de botifarra.

En Manolo no ha badat el gest. Només una pipada lenta al seu cigarret li ha pertorbat un mil·límetre la seva postura. La glopada de fum que després deslliura imita, amatent, el color, la presència i el moviment del tercer company de taula que acaba d'arribar.

-Vas bé?

-No tant com tu... Qui guanya?

-Els de sempre...

Un dels jugadors visiblement al·ludit i molest intervé a la conversa tot i que, aparentment, era privada:

-Ep, Ep, ...No tan depressa! Que la cosa està 54 a 45... cap i cua...

-Sí, però ara fan trumfo ells -un representant de la parella contraria ho explica quasi com dient-ho per ell -mateix.

-"Cangunlosti"... Guaita, delego! Ja veus si anem bé!

Cada paraula és l'eco d'un ressò nascut qui sap quan. L'argot preciosament preservat per generacions i generacions es va alimentant d'acudits que traspassen distàncies fins a tornar-se definició d'una jugada concreta. Com quan s'empara, que de vegades es diu allò de "Per les putes". L'argot... L'idioma... El concepte!... Tres paraules carregades d'un sentit ocult, com reservat als iniciats a una disciplina clandestina.

I al vell Vell del Bar, tot li sembla un misteri per un moment. I no se'n desperta.

-Passa'm l'encenedor -Demana finalment.

En Manolo, sense immutar-se li passa un cendrer d'aquells triangulars, de propaganda, que està deformat de les puntes per l'acció de clients i clients. Distrets. Mig avorrits.

Tremendament sols.

-Jo també m'hi embolico amb aquestes paraules! Quan en dic una voldria dir l'altra i a l'inrevés.

-Ara te'n diré una altra que també t'embolicarà: Qui guanya?

Tant en Manolo com en Boujan resten un xic immòbils. Fan un petit monument a un instant de pedra. Un dels dos emet un soroll pel nas. L'altre parla:

-Qui fa més punts, ves ara aquest!

Ara hi ha un zoom. Un zoom fantàstic que va des del sostre del cafè fins a les mans d'un dels jugadors. Un canvi de pla ens mostra una manilla providencial a punt de matar un as del jugador contrari.

Un cop sec i peculiar acompanya la carta quan s'imposa sobre el tapet verd. Després, un cop més sec i més rotund acompanya a un simple tres d'oros que s'emporta la mà orgullós del seu imprevisible fallo.

-Qui guanya?

Insisteix el vell blanc de la boina negra i es torna a emetre un so apagat que surt d'una nariu!

-Home, ara ells, però s'haurà d'esperar a que acabi la partida.

El que realment el preocupava al vell obrer de cap de boira era la dependència i la infalibilitat de tots i cada un dels inventors de jocs, perquè els comparava amb els inventors de les mentalitats dominants de cada època.

Veure com s'anhela la trampa i el pecat quan molesten tantes derrotes.

La injustícia vestida d'atzar quan totes les cartes que t'arriben són dolentes... I així, la trampa o el pecat es transformen en una manera possible i lícita de jugar. Un joc fet amb cartes desiguals i dibuixades per cada un dels jugadors. baralles de 48 asos, o 48 manilles, o 48 què-sé-jo...

-Vaja un joc més bèstia -Li deia en Manolo que s'infiltrava així en el seu pensament.

Però home, no. No seria un joc de guanyar o perdre. Els seus cabells blancs li recordaven amb minuciositat de senyals les vegades que el joc de viure no estava fet de victòries o derrotes. la mort era massa inevitable com per deixar passar la vida d'aquesta manera. Era una autèntica presa de pèl construir la felicitat amb guanys o destruir-la amb pèrdues.

Però, com poder canviar el sentit d'aquesta abominable edificació?

Hem obligat als pobles que ens podien servir aquesta esperança com un regal, a la mesquinesa banal i vanitosa que ens mana la pròpia llibertat.

Ens cal alegria i no pas aquesta felicitat només assequible als qui vencen.

I no cal pensar en els grans victoriosos com a únics protagonistes -Això ja seria l' Hòstia, és a dir, carn d'innocent!! - Sinó en les batalles petites i quotidianes però afamades, necessitades d'inflingir derrotes. Derrotes tam-

bé petites i quotidianes. A vegades tan sols un Bon dia altiu és ja una victòria sobre l'altre que contesta submís o venjatiu, segons les circumstàncies.

A la taula veïna la partida està a punt d'acabar. En Manolo i en Boujan estan girats d'esquena però amb les cames en la mateixa posició que si estessin mirant endavant. Aquesta posició forçada -impròpia per l'elasticitat dels anys- era possible perquè amb els braços plegats abraçaven els barrots de l'esquena de la cadira, amb una força realment meritòria.

Un dels jugadors tira l'última carta. Fan recompte. Un jugador per parella.

-Trenta-sis- diu l'un.

-Trenta-sis- diu l'altre.

-Per les putes- Exclama un tercer.

Algú a la barra es gira i fa caure un pa-per. Una esquela blanca es difumina entre el fum del cafè. La creu pintada de negre és talment un avió que planeja.

Més enllà un jove està tossint.

CARLES BLAY

AJUNTAMENT D'ARBÚCIES